

VČERAJ PRIČETEK S POROČILOM TAJNIKA HAREJA

Pokrajinski kongres Slovenske skupnosti v znamenju strankine reorganizacije

Na kongresu so se predstavile tri liste: «Leva struja», «Nove perspektive» in «Enotnost»

Pokrajinski kongres Slovenske skupnosti, ki se je pričel včeraj s pozdravi gostov in poročilom tajnika Zorka Hareja, bo v analizi stranke nedvomno nosil debelo potrditve nekatere pomembne novosti. Prvič, ker poteka v duhu strankine reorganizacije po sekcijah in delegatskega sistema. Drugič, ker se na njem pojavljajo tri jasno opredeljene struje s programi in ločenimi kandidatskimi listami. In tretjič, ker se sponađa ta kongres z izredno delikatnimi trenutki, ki terjajo odgovorne odločitve. Boj naše narodnostne skupnosti za svoje pravice je namreč v zelo pomembni fazi, ki terjaja široko enotnost. Prav tako terjaja jasno in enotno izbiro tudi skrajno zapletena politična situacija Trsta. In končno: bližajo se nove upravne volitve, ki bodo kot kdajkoli prej preizkusile slovensko narodnostno bitnost v teh krajih. Na vsa ta vprašanja bo moral kongres SSK odgovoriti in delno je nanje odgovorila že včerajšnja obrazložitev programov treh strankinskih struj, to je «Leve struje», ki jo je predstavil Boris Gombač, struje «Nove perspektive», ki jo je predstavil Rafko Dolhar in katoliške struje «Enotnost», za katero je spregovoril deželni svetovalec Drago Stoka.

Kongresu je predsedoval dr. Teofil Simčič, ki je pozdravil prisotne delegate, člane in goste. Med temi so bili predstavniki KPI Budin in Bordon, PSI Pahor, SKGZ Race in Samsa, Sveta slovenskih organizacij Paulin in drugi. V svojih pozdravnih nagovorih so Budin, Pahor in Samsa poudarili potrebo po enotnem nastopanju tako v boju za globalno zaščito kot za ohranitev slovenskih postojank na bližnjih upravnih volitvah. Kongres so pozdravili tudi Paulin za Svet slovenskih organizacij, Ferlečeva za imenu goriskega tajništva stranke in Bratuž za imenu deželne vodstva SSK.

Tajnik Harej je v svojem poročilu orisal in utemeljil strankine izbire na zadnjih političnih in evropskih volitvah ter poudaril pomen, stikov in sodelovanja z drugimi manjšinami. Opredelil je nato razne dogodke in dejstva, ki na primer skupne nastope Slovencev pri vladnih organih, delo komisije pri predsedstvu vlade itd. Obsojil je nadalje politiko razčlenitve, glede odnosov SSK do drugih strank pa je dejal, da so ti odnosi v prvi vrsti odvisni od volje, ki jo te

stranke kažejo za reševanje problemov Slovencev.

Pri obravnavanju zamejske stvarnosti je izrazil zlasti zaskrbljenost zaradi upadanja vpisov na slovensko šolo ter obtem poudaril potrebo po reševanju preega položaja Slovenskega stalnega gledališča ter vprašanja samostojnosti radia in televizije. Posebej je poudaril stike z matično domovino, ki so potrebni in jih je treba zato naprej razvijati, vendar pri tem enakopravno upoštevati vse zamejske Slovence, ne glede na svetovnoizolacijske razlike. Dotaknil se je tudi delovanja stranke v okviru izvoljenih svetov, zlasti tržaške pokrajine in občine, nakar je izrazil zaskrbljenost zaradi naraščanja terorizma in mednarodne nevarnosti, ki se sprito Titove bolezni še večja. Zaključil je s trditvijo, da bo SSK storila vse, da bi na prihodnjih volitvah ne izgubili Slovence svetovskih mest v okoljskih občinah, glede odnosov z drugimi strankami,

za katere volijo Slovenci pa je dejal, da je potrebna lojalnost in da je treba preprečiti medsebojna trenja.

Sledila so poročila predstavnikov treh omenjenih struj, a bomo zaradi pomanjkanja prostora o tem še poročali.

Obvestilo izletnikom

Nashe bralce, ki so se prijavili za izlete v Spanjo in na Poljsko prosimo, da poravnajo drugi obrok vpisnine in sicer 150.000 lir za izlete v Spanjo, 80.000 lir za izlete na Poljsko.

Obroke vplačajo, prosimo, na upravnega dnevnika v UL Montecchi 6, in sicer v petek, 7. marca, med 9. in 13. ter v soboto, 8. marca, med 9. in 12. uro.

UREDNIŠTVO

DRUGI DAN POKRAJINSKEGA KONGRESA KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Odnosi z bazo in vloga KD v mestu osrednji temi včerajšnje razprave

O vprašanju sodelovanja s KPI so prišla do izraza stališča, ki so prevladala na strankinem vsedržavnem kongresu - Danes zaključek z izvolitvijo pokrajinskega tajništva

Na razstavišču na Montebellu se bo danes zaključil 32. pokrajinski kongres Krščanske demokracije. 234 delegatov bo po dvodnevnem razpravi izvolilo novo 36-člansko pokrajinsko tajništvo, iz vrst katerega bo izšel pokrajinski tajnik, ki bo zamenjal Pia Nodarija.

Izbira, ki jo bo opravil kongres, bo zelo važna, saj se bodo morali novi pokrajinski organi KD v najkrajšem času spoprijeti z vrsto važnih problemov, ki bodo brez dvoma odločilno vplivali na bodočo krajevno stvarnost. V mislih nimamo samo glasovanja o občinskem proračunu, od izida katerega je odvisen nadaljnji obstoj odbora Liste za Trst, pač pa tudi vrsta drugih »problemov«, ki bodo

odločilno vplivali na gospodarski in družbeni razvoj mesta. Gotovo je namreč, da bo pokrajinski kongres KD pustil vidne sledove v krajevnem političnem dogajanju.

Pokrajinski kongres pa je predvsem važen za samo Krščansko demokracijo. V zadnjih dveh letih je stranka namreč izgubila skoraj tretjino volivcev, kar je uveljavil znak razkola, ki se je ustvaril med bazo in vodstvom stranke. Popolnoma razumljivo je torej, da so bila vprašanja notranje ureditve stranke in odnosov s prebivalstvom ter političnih in gospodarskih izbir, ki jih KD predlaga za izhod iz sedanje krize, med osrednjimi temami obširne razprave, ki je označevala drugi dan kongresa. Osnova — diskusija — bilo obširno tajniško poročilo (Nodari je namreč v petek govoril skoraj tri ure), ki je avtoritativno razkrilo marsikatero pomanjkljivost pri vodenju stranke v zadnjih letih.

Razprava je potekala tudi na osnovi treh resolucij, ki odražajo stališča treh notranjih tokov stranke: prvo so predložili pristajali Zaccagninjeve struje (na kongresu jo zastopa 32 delegatov), v kateri se praktično zbira sedanje vodstvo KD na krajevni ravni, podpisniki druge resolucije so forzarnost, androevitje in bazisti (69 delegatov), tretjo resolucijo pa so predložili dorotejci in fanfaničevci (73 delegatov). Med vidnejšimi predstavniki prve resolucije je brez dvoma načelnik svetovske skupine v občinskem svetu Franco Richetti, ki je tudi glavni kandidat za novega pokrajinskega tajnika. V svojem posegu med včerajšnjo razpravo je Richetti med drugim analiziral razvoj, ki so po njegovem mnenju privedli KD do dveh zaporednih volilnih porazov, po drugi strani pa zagotovili Listi za Trst dokajne uspehe na krajevni ravni. Obravnavala je tudi vprašanje odnosa s KPI in z ostalimi strankami; KD je za politiko soočanja s katero vnanja z vsemi strankami, s sodelovanjem s KPI pa lahko pride največ do programskega sporazuma. Richetti je tudi poudaril, da ne smemo prihodnosti mirnega sožitja s slovensko narodnostno skupnostjo in si zaželel, da bi Slovenci čim prej dobili zaščitni zakon.

Vprašanje odnosov med KD in KPI je bilo vsekakor v ospredju tudi v drugih posegih. Prevladalo je mnenje, da je sedaj nemogoče vsako neposredno sodelovanje s KPI, ker sta si stranki alternativni. Vsekakor pa ne obstaja samo

vprašanje sodelovanja s komunisti, je med včerajšnjo razpravo naglasil eden od delegatov, KD se mora zavedati, da obstaja predvsem vprašanje krščanske demokracije in njenega odnosa s prebivalstvom. (as)

Danes kongres sekcije KPI «Riko Malalan»

Sekcija KPI «Riko Malalan» Opčine - Bani bo imela svoj kongres danes ob 15.30 v Prostornem domu na Opčinah in jutri, v ponedeljek, ob 19.30 na sedežu na Opčinah. Prisoten bo tov. Miloš Budin.

TERORISTI RAZŠIRJAJO SVOJO DEJAVNOST

Vandalski atentat na INPS tokrat prizadel upokojujence

Na srečo ni bilo človeških žrtv in tudi gmohta škoda ni velika - Atentat si je s telefonskim pozivom na Rai prilastilo gibanje Lotta rivoluzionaria

Teroristična dejavnost ne presega več — pa vendar je nov atentat, ki so ga prejšnjo noč izvedli neznanec nad upokojujence, ustanovo INPS pretresel tržaško javnost, ker pomeni, da so se korenine vandalizma in brezglavega nasilja razprostrle tudi v doslej dokaj mirnem Trstu.

Včeraj ponoči so neznanec poili z vnetljivo tekočino vhod v dolgoletni kabinet INPS v UL S. Anastasio 9. Na srečo se je kmalu potem peljal tam mimo taksist Romano Calligaris iz UL dell'Istria 156, ki je videl zbulje, ki so se dvigali s tal in poklinali gasilce. Gasilsko ekipo je vodil kap. Candotti in je bila požaru kmalu kos, vseeno pa ni mogla preprečiti, da bi se ne poškodoval vhod. Zgoraj sta namreč dve svetilki, gumijasta predpražnica, zaradi vročine se je sesulo steklo vrat, počelo pa je tudi kakšnih deset metrov zidu. Policija je nemudoma sprožila preiskavo. 20-letni Renato Bastrak, ki bo kmalu zaprignel kot strážnik, je dejal, da je malo pred četrto uro zjutraj natančno pregledal zunanost in notranost seže in da ni opazil ničesar sumljivega.

Vsekakor plameni niso niti oplazili notranjih prostorov. Prebivalci so v bližini požara našli posodo, s katero so teroristi prinesli s seboj tekočino in ugotovili, da gre za plinsko olje.

Ob 14.40 je na Radio, točneje časnikarju Milosевичu, telefoniral neznanec, ki je izjavil, da govori v imenu gibanja «Lotta rivoluzionaria», ki je atentat izvedla zato, da bi protestiralo proti nesposobnosti uradniške birokracije (protesta contro l'inefficienza degli uffici burocratici). Neznanec je zaključil z geslom: al governo la forza, a noi il terrore (vladi moč, nam pa teror).

Sindikati upokojujencev CGIL je včeraj izdal tiskovno poročilo, v katerem ostro obsoja novo teroristično dejanje. Sporočilo poudarja, da pomeni atentat špekulacijo na račun težko in zamud pri izplačevanju pokojnin. Toda pravi

vzroki za tako očitno nedelovanje javne varnosti, naj zaščitijo javne ustanove pred podobnimi dejanji, vsaj dokler ne bo vlada z reformami odpravila sedanjega trilega političnega in gospodarskega položaja, ki je plodno gojišče terorizma in nasilja.

Na koncu sindikat poziva organe javne varnosti, naj zaščitijo javne ustanove pred podobnimi dejanji, vsaj dokler ne bo vlada z reformami odpravila sedanjega trilega političnega in gospodarskega položaja, ki je plodno gojišče terorizma in nasilja.

«Ponterosso - Rusi most» o fašistu Ugo Fabbriju

Zadnja številka petnajstidnevnik Pongerosso - Rusi most priložuje doslej še nikdar objavljen dokument o vlogi, ki jo je odigral fašist Ugo Fabbri med sodno preiskavo o Zamboni, Serenu in Catrazzi. Dokument, ki zveni kot nekakšno »poročilo« za dr. Staf-fa, omenja tudi zaslišanje z dne 13. januarja letos.

Publikacija vsebuje nadalje med drugim še članke o Titu, o prazniku 8. marca v Trstu, o zavodu IACP in o kulturi.

Učiteljci, starši in otroci osnovne šole Ivan Grbec iz Šklednja izrekajo iskreno sožalje učiteljici Devani Černic ob izgubi dragega očeta Vladimira Pizigge.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti izreka svojcem globoko sožalje ob smrti dr. Slavka Tuta narodnjaka in antifašista.

SPDT izreka iskreno sožalje svojcem ob izgubi dr. Slavka Tute, navdušenemu alpinistu in planinskemu publicistu.

Vodstvo slovenske zamejske skavtske organizacije izreka svoje globoko sožalje Veri in Igorju Tuti ter družinam ob težki izgubi dragega očeta.

Center Vergottini izreka sožalje Igorju Tuti ob bridki izgubi očeta.

SPD Igo Gruden izreka svojemu bivšemu »dorniku Igorju Tuti in svojcem globoko sožalje ob smrti očeta dr. Slavka Tute.

Novi prosvetni sedež v Repnu poimenovan po Albinu Bubniču

«Iz vrst prosvetnega društva je prišel predlog, da se ti prostori pomenujejo po Albinu Bubniču in občinska uprava je sprejela predlog, da ta sedež nosi naziv po zasluženem človeku, ki je bil naš velik prijatelj, in ki je posvetil vse svoje moči za to, da bi postali enakovredni s tisti, ki so bili v Repnu. S temi besedami je repnabirski župan dr. Pavel Colja si notri formalno predal namenu preurejene prostore bivše kopalnice v Repnu, ki so sedaj postali sedež PD Krški dom. Velika slika vsestransko angažiranega družbenopolitičnega delavca in raziskovalca, pokojnega časnikarja Albina Bubniča, ki je razobešana na steni dvorane, bo ostala v trajni spomin na poštenega, odgovornega in kritičnega človeka, ki je za vsakogar našel dobro in preprosto besedo in ki je zastavljal vse svoje moči za uveljavljanje pravic naših narodnostnih skupnosti in razkrinkal strahovito ozadje Ržarne. S temi mislimi in besedami se ga je sinoči spomnil v svojem nagovoru stanovski tovariš, glavni urednik Primorskega dnevnika Jože Koren. Še pred tem je bila v mali dvorani ob navzočnosti tudi njegovega sina in brata otvoritev razstave o življenju in delu Albina Bubniča. Razstava ponazarja Bubničeva prizadevanja za uveljavljanje pravic na šolskem in kmečkem področju, predvsem pa njegovo veliko zaslug, da se je razkrilo ozadje Ržarne in da je bila proglašena za nacionalni spomenik. Razstavo je pripravil odsek za zgodovino NSK v Trstu, kot je naglasil njen načelnik Milan Pahor, ki je pozval še ostala društva, naj se poslužijo tega gradiva, da bi tako valorizirali Bubničovo misel in delo, kot neprecenljivo zgodovinsko in kulturno vrednoto.

Kontovel, domači moški pevski zbor «Srečko Kumar» pa je pod vodstvom Mirka Guština ubral najpešni štirilistični omenimo najpešni razstavo v priličnih prostorih o zgodovini Repnabirja, ki jo je pripravila Majda Guštin - Colja in ki življenju Albina Bubniča, dostopna občinstvu še ves prihodnji teden vsak dan od 18. do 20. ure.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga

ALOIZIJA KOŠUTA vd. SARDOČ

Pogreb bo danes, 2. marca ob 15. uri iz hiše žalosti, Salež 34, na zgoniško pokopališče.

Žalujoci: sinova Stanko in Bruno ter hči Albina z družinami ter drugo sorodstvo

Salež, Divača, Brišički, ZDA, 2. marca 1980

Nenadoma nas je zapustila naša žena in mama

NEVENKA GORJUP roj. VUGA

Na zadnjo pot jo bomo spremljali jutri, v ponedeljek, 3. marca, ob 16. uri v Izoli.

Žalujoci: mož Boris, sin Veri, hči Vida z družino, brat Zarko in drugo sorodstvo

Izola, Nova Gorica, Pariz, 2. marca 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

ADELME ČERNIČ TENCE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin. Posebna zahvala zdravnikom in osebju nabrežinskega sanatorija, pevskemu zboru Vesna, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti.

Mož Viktor, sestra Zofija in drugo sorodstvo
Kra. Trst, 2. marca 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

dr. SLAVKA TUTE

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin pokojnika. Še posebno pa gre zahvala primariju kirurškega oddelka bolnice v Palmanovi prof. Štruklju in vsemu bolniškemu osebju, ter vsem, ki so draga očeta tolažili v dneh njegove bolezni, posebno župniku dr. Markuži.

SVOJCI

Sesljan, Opčine, Tolmin, 2. marca 1980

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža, očeta in deda

JOSIPA PETAROSA

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja, nosilec venčev, godbi Breg, domačemu pevskemu zboru in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujoci: svojci

Boršt, 2. marca 1980

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pospremili k zadnjemu počitku našega dragega moža, očeta, brata in nonota

VIKTORJA ŠIBELJO

Posebna zahvala vsem darovalcem venčev in cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so nam bili ob strani v teh težkih trenutkih.

Žalujoci: žena, sinova z družinami, sestre z družinami in sorodniki

Trst, 2. marca 1980

27. 2. 1976

27. 2. 1980

Minila so 4 leta, odkar nas je prerano zapustil naš predragi tovariš in prijatelj

SEVERIN DEVETAK

(iz Jamelj)

Ob tej bridki obletnici se ga vedno spominjajo tovariši in prijatelji s Tržaškega.

Prečnik, 2. marca 1980

AGENTI IZSLEDILI ROPARSKO TOLPO IZ PADOVE

Oktober oropali banko sedaj sedijo v zaporu

Četverica odnesla iz Banco di Sicilia 45 milijonov lir ter ranila tri uradnike

Agenti tržaškega in padovskega letalskega oddelka so po nekajmesečni preiskavi izsledili roparsko tolpo, ki je 19. oktobra lani oropala za 45 milijonov lir agencijo št. 2 Banco di Sicilia v Trstu ter med ropom tudi laže ranila tri bančne uslužbenke. Policija je aretirala 25-letnega Paola Tempesto, 32-letnega Gaetana Troisija, 27-letnega Giannija De Lorenzija in 25-letnega Ivana Benetola: vsi so iz Padove in so — razen Troisija — že priznali sodelovanje pri ropu tržaškemu namestniku državnega pravdnika dr. Coassinu, ki je vodil preiskavo. Troisi, ki naj bi bil vodilni zločinec skupine in naj bi imel že pripravljene nekatere rope v severnitalijanskem mestih, doslej ni hotel odgovorjati na sodnikova vprašanja, agenti pa so zaradi tudi proti njemu toliko indicij, da bo kmalu moral priznati rop.

Preiskovalci so prišli roparjem na sled pred Paola Tempesto. Slednji je nekaj dni pred ropom najel stanovanje v UL Diaz 8, čez da je trgovski potnik. Stanovanje je v resnici postala operativna baza roparske tolpe. Po opravljenem ropu so agenti letalskega oddelka zamislili, da s Tempesto nekaj ni v redu. Ugotovili so, da je sprejemal med svojim postankom v našem mestu vse preveč »sumljivih« obiskov ter da je imel stike s padovskim podzemjem Preiskava se je nato nadaljevala v Padovi.

Rop v agenciji št. 2 Banco di Sicilia na vogalu ulic F. Filzi in Torbrianca je imel v tržaški javnosti zaradi nenavadnosti in surovosti roparjev precejšen odmev. Roparji so stopili v akcijo popoldne, ko je bila banka zaprta. Izkoristili so prihod v banko dveh uslužbenec, vdrli v prostore, nagrabili 45 milijonov lir v gotovini ter med tem tudi z udarci s pistolami ranili tri bančne uradnike, ki niso hoteli takoj izpolniti njihovih ukazov.

V prometni nesreči preminila Nevenka Vuga

V petek, 29. februarja, se je na poti od Sežane proti Tomaju pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje Nevenka Vuga por. Gorjup. Z možem Borislavom sta se ob 13.30 peljala, kot že rečeno proti Tomaju, malo naprej od šmarji pa sta najbrž s preveliko hitrostjo pripeljala v oster ovinek. Boris Gorjup je izgubil nadzor nad vozilom, katerega je vrglo v železno varovalno ograjo,

Uvedba davčne pobotnice brez pretresov

Od včerajšnjega dne so gostilničarji po zakonu dolžni izstavljati poseben gostom, ki sedijo za mizo in vkosijo ali pijejo, tako imenovano davčno pobotnico. To je dobesedna poslovenica italijanskega fisco, ki jo bomo rajši poimenovali davčna pobotnica, saj menimo, da je ta izraz lepši, pa tudi pravilnejši morda.

Novost je torej stekla na soboto, kar pomeni, da so imeli gostinci tudi nekaj sreče. Jedilnice niso bile natrpne, zato tudi ni bilo toliko stisnjenosti. Drugače bo danes, ko se bo v gostiščih zelo verjetno ljudje kar trlo in bo zatorej današnji dan tudi pravi ognjeni kralj. Za ene in druge. Če je minister Reviglio z ene strani obremenil gostilničarje, je naložil dolžnost obveznosti tudi gostom, to da mora nekaj časa hraniti davčno pobotnico. Za primer kontrole. Če je dotični nima, zaenkrat ne bo povzročil denarnih kazni, pač pa bo s tem spravil lahko v kašo gostinca.

Obredli smo celo vrsto gostilničarjev: Petaros v Borštu, Suban pri Sv. Ivanu, Daneu na Opčinah, Leban in Pri pošti v Bazovici, Furlan na Repnabirju, Slavko na Kontovelu in Forst Europa pri Oberdankovem trgu. Pogovorili smo se z restavracijami, pa tudi strankami, čuli smo tožbe in godrnjanje, pa tudi umerjeno razmišljanje.

Suban je bil zaskrbljen zaradi izgube časa, ki je povezana s sestavo pobotnice. Za zahteva polidru minut do deset minut. Če pa gost vpraša po fakturi, se čas po daljša do dveh minut in četrt, ker je potrebno izračunati še davek na dodatno vrednost (IVA). Res pa je, da je restavracija včeraj bila brez primerne blagajne. Danes bo z njo opremljena in tudi računanje bo seveda brže.

Pri Furlanu imajo skoraj že mese dni zaprtjo zaradi obnovitvenih del, kljub temu pa nam je uspelo razgovoriti se s Karlom Guštinom. Kar nam je povedal, gotovo m

spodbudno za obiskovalce gostišč: velika večina gostinskih delavcev bo primorana naviti cene, verjetno bo 10 do 20 odst. To pa zaradi strankinih učinkov davčne pobotnice, ki so povezani z gostilničarjem socialno-ekonomskim odnosom do naših karjer in rugega oseba.

Preureditvena dela so v teku tudi pri Lebanu. Trajala bodo približno mesec dni, pravi Egon. «Delavci so pridni, vreme je lepo, sicer pa sem rojen pod Devico in pravijo, da je rojen pod tem znamenjem sreča mila... Radi mi verjamemo. Tu di zato, ker si bo Leban skozi tri deset dni lahko ustvaril jamejso sliko o posledicah uvedbe davčne pobotnice ter se tako nanjo tudi temeljiteje pripravil.

Pri Pošti v Bazovici nimajo po sebnih težav. Od starih se novi račun razlikujejo le po tem, da bodo rajši bili oštevičeni, meni Hilda. Včeraj je bilo v gostišču kar precej gostov, ki pa pobotnice večino niso hoteli odnesti s sabo. Po

zvižgajo se nanje, je dodala gospa. Pri Petarosovih so mnenja, da prinaša novost velike težave predvsem majhnim obratom. Med njihovimi lastniki ali upravitelji je mnogo taktih, ki v zapletenih računih niso mojstri. V Italiji pa je tudi lepo število nepismenih. Na jugu. Kaj bo z njimi?

Slavko na Kontovelu si ne dela skrbi. Darke je pač treba plačati, zato se moramo tudi sprijazniti z davčno pobotnico. Včerajšnji gostje si z novostjo tudi niso belili glave. Toda prav vrašanje gostov je zelo važno. Enim je pobotnica toliko mar kot lanske sneg, drugi so razvedni, nekateri pa vendar delajo zdrake. In kaj še bo, se zaskrbljuje v restavraciji-pivovarni Europa, ko pride letni čas in z njimi izomerci. Kdo jim bo vse to razlagal, kdo jih miril, če bodo morali potrpetljivo čakati na račun? Recimo 20 ali celo 40 minut, kot nam je povedal že poprej Suban, (dg)

OGORČENI PROTESTI PROTI NAMERAM DOLOČENIH POLITIKOV

Zakaj nam hočejo vsiliti kemično tovarno, ki je nihče ne mara?

Če imajo lastniki tovarne ICFI namen nadaljevati proizvodnjo, naj ostanejo kar v Nemah in naj namestijo zanesljive čistilne naprave

Star in nič kolikokrat potrjen je ljudski rek »po toči zvoni je prepozno«. V mislih imamo namreč namerane določene politične kroge, ki si zavzeto (tal zelo neodgovorno) prizadevajo, da bi v gorški industrijski coni zgradili tovarno zdravil in kemičnih preparatov ICFI. Smola je tudi v tem, da se bližajo volitvam in da bo tovarna, hoče-neče postala argument za ali proti določenim političnim izbiri.

Ni naš namen, da bi vzbujali alarmizem, ne moremo se pa izogniti dolžnosti, da ne bi bralcev in javnosti opozorili pred nevarnostmi, ki bi jih tak obrat predstavljal za neposredno zaposlene delavce ter za bližnjo in široko okolico. Naša dolžnost pa je opozoriti tudi pred nevarnostjo prehitrih in površnih odločitev, h katerim se, vsaj po nekaterih znanih sodeč, nagibajo določeni odločitvi krogi. Prvo mnenje glede možnosti namestitve take tovarne so že povedali sindikati, gorška podružnica svetovnega sklada za varstvo narave (WWF), posamezniki, nekaj, sicer neuradnih stališč pa je bilo slišati tudi s strani predstavnikov občinske uprave. To dni so o zadevi razpravljali tudi v štandreu, saj je tamkajšnje prebivalstvo tako rekoč najbolj prizadeto. Štandrežci odločno odklanjajo zgraditev takega industrijskega obrata. To so povedali na sestanku sekcije socialistične stranke, tako stališče je zavzela rajonska konzulta, proti graditvi tovarne je združenje za zaščito zemlje ter etnične in socialno-gospodarske strukture štandreža, odločno proti je tudi krajevna sekcija Slovenske skupnosti. Med razpravo članov sekcije PSI so ugotovili, in to iz razpoložljivega gradiva o celotni zadevi ICFI v Nemah, da ne obstajajo zanesljiva jamstva o varnosti pred onesnaževanjem vodnih virov, delovnega okolja in zraka. Čeprav je bila tovarna v Nemah zgrajena pred nekaj leti, ni bilo skoraj nobenega nadzorstva ali vsaj pravega nadzorstva nad tem, kar so v tovarni pravzaprav izdelovali. Preplah je nastal, ko je bila nesreča že tu in ko je bilo prepriženo, da bi karkoli ukrenili. Tako je javnost šele po nesreči izvedela, kakor izhajala iz dokumentacije, da se je ICFI ukvarjala tudi z izdelovanjem tako nevarnih snovi kakor je ciankalij ali na strupeni plin fosgen, ki so ga uporabljali v prvi svetovni vojni za pobijanje vojakov na fronti. Ali ni bilo v Sevesu isto? Šele po nesreči je prišlo na dan, kakšno nevarno snov so imeli opravka? Kdo more jamčiti, da se kaj takega ne bi ponovilo štandrežu? Z istimi vprašanji se je v četrtku ukvarjala tudi rajonska konzulta v štandrežu, ki odločno nasprotuje namestitvi takega industrijskega obrata. Rajonska konzulta obenem opozarja na način sprejemanja odločitev, mimo mnenja neposredno prizadetega prebivalstva, kar je že kar ustaljena praksa gorške občinske uprave. Rajonska skupščina na nadalje opozarja pred prenatrpanimi odločitvami ter navaja za to primer upevaljevalnika na meji med sovodenjsko in gorško občino. Gleda tega objekta so bila dana vsa mrzla zagotovila, vprašanje zase pa je, ali so bile napravljene ustrežne meritve na prahu in sajah, ki se usedajo v neposredni okolici. V tem smislu bo rajonska konzulta formalno zahtevala od gorškega zdravstvenega konzorcijskega, da napravi ustrezne analize.

Pa še to. Štandreški obrtniki se že leta dolgo potegujejo, da bi jim na področju industrijske cone dodelili zemljišča za razširitev njihove dejavnosti. Malenkost jim je uspelo, z velikimi težavami in ovirami, le doslej, težko pa je razumeti, kako se na široko odpirajo vrata takemu objektu...

In končno obstajajo še resni pomisleki glede gospodarske upraviteljske preseljitve tovarne iz Nem v Gorico. Če je podjetje zares za zainteresirano za nadejvanje proizvodnje, zakaj ne primerno opremi z zanesljivimi čistilnimi in varovalnimi napravami razmeroma novih obratov v Nemah. To bi, vsaj na prvi pogled, predstavljalo manjši strošek, kakor pa gradnja nove tovarne, selitve visokokvalificirane delovne sile itd. Preveč nejasnosti torej in premalo, ali skoraj nič jamstev. Poleg tega pa 40, 50 ali 60 delovnih mest, kolikor jih ponu-

Ob uspešno dokončanem visokoškolskem študiju čestita

DIEGU MARVINU

Domska skupnost
Andrej Budal

Na ekonomski fakulteti tržaške univerze je uspešno diplomiral

DIEGU MARVIN

Čestitajo mu družine Makuc, Cargnel in Braione.

Novemu doktorju ekonomskih ved, svojemu predsedniku

dr. DIEGU MARVINU

čestitajo odobrni in člani prosvetnega društva »Oton Zupančič« v štandrežu. Čestitkam se pridružuje Slovenska prosvetna zveza.

Ob uspešno dokončanem visokoškolskem študiju čestita

DIEGU MARVINU

Domska skupnost
Andrej Budal

Na ekonomski fakulteti tržaške univerze je uspešno diplomiral

DIEGU MARVIN

Čestitajo mu družine Makuc, Cargnel in Braione.

Novemu doktorju ekonomskih ved, svojemu predsedniku

dr. DIEGU MARVINU

čestitajo odobrni in člani prosvetnega društva »Oton Zupančič« v štandrežu. Čestitkam se pridružuje Slovenska prosvetna zveza.

Ob uspešno dokončanem visokoškolskem študiju čestita

DIEGU MARVINU

Domska skupnost
Andrej Budal

Na ekonomski fakulteti tržaške univerze je uspešno diplomiral

DIEGU MARVIN

Čestitajo mu družine Makuc, Cargnel in Braione.

Novemu doktorju ekonomskih ved, svojemu predsedniku

dr. DIEGU MARVINU

čestitajo odobrni in člani prosvetnega društva »Oton Zupančič« v štandrežu. Čestitkam se pridružuje Slovenska prosvetna zveza.

Ob uspešno dokončanem visokoškolskem študiju čestita

DIEGU MARVINU

Domska skupnost
Andrej Budal

Na ekonomski fakulteti tržaške univerze je uspešno diplomiral

DIEGU MARVIN

Čestitajo mu družine Makuc, Cargnel in Braione.

jajo, prava gotovo ne bo rešilo vprašanja brezposelnosti na Gorškem.

Osebe huminske bolnišnice na obisku v Šempetru

Včeraj dopoldne so se mudili na obisku v šempetrski bolnišnici predstavniki bolnišnice iz Humina, ki jo je leta 1976 hudo prizadel potres. Tedaj so jugoslovanski narodni nemudoma prisločili na pomoč prizadetemu prebivalstvu in konkretno izrazili svojo solidarnost Furlanjsi s sodelovanjem pri obnovi porušenihih krajev. Ni naključje torej, da je lani, ko je potres prizadel črnohorsko primorje, bila prav huminska bolnišnica med prvimi, ki so pomagali pri reševanju in odpravljanju posledic potresa.

Na včerajšnjem obisku so si gostje iz Furlanije ogledali kompleks šempetrske bolnišnice in v velikim zanimanjem pristupili izkušnam jugoslovanskih kolegov.

Ob zaključku obiska so tako gostje kot gostitelji izrazili željo po večjem sodelovanju tako na zdravstvenem kot na širšem družbenem področju. Na srečanju je bil prisoten tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Cigoj.

Koalicija med PRI in PLI na občinskih volitvah?

Se bodo liberalci in republikanci v Krmini in Gradiscu predstavlili na spomladanskih volitvah s skupno listo? S tem vprašanjem se ubadajo v teh dneh voditelji teh dveh strank, ki v omenjenih krajih nimata veliko volivcev. Liberalci so sicer nekoč imeli v Krmini svoja svetovalca. Nekateri politični opazovalci menijo, da lahko pride v teh dveh občinah do širših laičnih koalicijskih list, saj bi se lahko republikancem in liberalcem pridružili tudi socialdemokrati, ki so sicer na volitvah pred petimi leti izvolili tako v Krmino kot v Gradiscu v vsakem kraju po enega svetovalca; oba sta se pridružila levčarskim koalicijam v vodenju tamkajšnjih uprav.

Lov za tri tedne krajši

Lovski kolektor bo letos za tri tedne krajši. Tako je odločilo delovno odobornišvo za kmetijstvo, gozdarstvo in hribovsko gospodarstvo, sklicujoče se na dekret predsednika republike z lanskega decembra.

SAUB NE OPRAVLJAJO ZAUPANIH NALOG

VRSTA NEGATIVNIH POJAVOV HROMI ZDRAVSTVENO REFORMO

Več mesecev čakanja za vsak specialistični pregled

Kakor vse reforme nasploh, se tudi reforma zdravstvenega varstva uresničuje prepočasno, z velikimi težavami in ob najrazličnejših protislovjih. Res je, da je uspešna izvedba vsakršne reforme odvisna od vseh dejavnikov, pri reformi zdravstva bi lahko rekli od delavcev v zdravstvu in od tistih, ki zdravstvene storitve v taki ali drugačni obliki koristijo. Glede na stopnjo uresničevanja reforme in ob upoštevanju kvalitete storitev pa dosežena stanje ne nudi najboljših izsledkov za bodoče. Nekateri so celo prepričani, da pomenijo korak nazaj s prejšnjega odredila. Po vseh znakih sodeč so tokrat odpovalili zdravniki, pri vsej zadevi pa ima precej odseva vrnost tudi vlada, ki ni poskrbela za prilagojenost materialne in druge opreme za redno potek tako pomembne službe kakor je zdravstvo. Tako naj bi osnovne zdravstvene enote dajale prednost nekaterim zasebnim ali polzasebnim klinikam in zdravstvenim ustanovam; namesto da bi bolnike za najrazličnejše izvide pošiljale v javne bolnišnice, jih raje napotijo v take ustanove. Zakaj?

To je le eden od negativnih aspektov. Dejstvo je, da se je stopnja kvalitete storitev močno znižala in da se vsled tega vse več občanov poslužuje privatnih zdravnikov, kar pa vsekakor ni bil cilj reforme.

Kako so se izboljšale storitve v Gorici lahko dovolj zgovorno ponazorimo primer, da je treba za specialistični pregled pri okulistu

čakati približno pet mesecev (v tem času človek lahko ali oslepi, ali ozdravi, ali pa ga že pošljejo pod zemljo), še bolj zgovorno je, da je morda primer delavca, ki je preko SAUB zaprosil za specialistični pregled zaradi nevarne obolenosti ožilja na nogah, a ga je specialist odslavljal že pri vratih, češ, da mu ne more nič pomagati.

Se je to zgodilo že pred stavko, ki jo so pred kratkim oklicali zdravniki. Nogo si je fant medtem že dokaj uspešno pozdravil, seveda da pri zasebnem zdravniku, kjer mora za vsak pregled plačati 25 tisoč lir.

Se bi lahko navedli nekaj primerov, a se nam zdijo nepotrebno. Take reforme si res ne želimo!

Daljša časa se je samo šušljalo, zdaj pa je novica končno le prišla na dan. Tako naj bi v medobčinskem avtobusnem konzorciju v Trzinju imeli opravka s poverbo delavcev, v znesku približno 20 milijonov lir. To naj bi zagrešil eden od uslužbencev konzorcija.

Davčno potrdilo za krožnik golaža

Morda se vačnosti preokreta ne zavedamo v celoti,endarle pomeni uvedba davčnega potrdila v gostinstvo pravo revolucijo v življenju italijanskih državljanov. Italija je namreč država, kjer so davčne utaje ne narodni sport. Kdor več utaja, bolj je cenjen. Zaradi tega so v pripravi protesti tistih ljudi, ki so vezani izključno na svojo plačo in ki morajo zaradi tega do zadnje lire plačati davčne pristojbine.

Številni prosti poklici, trgovci, obrtniki, industrijski pa najdejo obilo možnosti, da obidejo davčne predpise in se koda več, drugi manj, izdanejše plačilo davkov. V zadnjih dveh letih je italijanska finančna straža v več polrajnih pregledala računске knjige, jostjše in jih primerjala z izjavami mladporočenec, ki so imeli oročna kosila v tem ali drugem lokal. Finančna straža je v večini primerov ugotovila, da gostinci sploh niso prijavili inkasa, ki go imeli ob takih mno-

žičnih slavnostnih kosilih.

Morda se je zaradi tega sedanja finančni ministar Reviglio spravil na gostince kot na svojo prvo tarčo. Ni sicer prav, da se je ta minister, ki mu ni nič mar, da bi se zameril pri volivcih, saj ni politik, marveč le strokovnjak, ki se lah-pokadarkoli vrne na svoje mesto univerzitetnega profesorja, spravil samo na gostince. Saj niso samo ti tisti, ki so obtoženi, a ne plačujejo davkov. Sam Reviglio je povedal, da so druge kategorije državljanov, ki prijavljajo še manj davkov. Si predstavljate obdobja ali zdravnika, ki je kasiral (ne zaslužil) v letu dni komaj nekaj milijončkov lir? Kako lahko človek skrbi za družino, če ima tako majhne dohodke? Sicer pa je Reviglio zagrozil, da bo š v tem letu začel s podobnimi akcijami kot je sedanja.

V začetku smo rekli, da pomeni davčno potrdilo v Italiji pravo revolucijo. Tako tudi je, saj bo mo-

ral, pravzaprav mora že od včeraj, vsak gostilec izdati zgošeno davčno potrdilo in klient ga mora oddati v gostilne. Zgoditi se lahko, da bo pred gostilno čaka en uniformirani ali v civilno oblečen finančni stražnik, ga ustavi in ga prosi, naj mu pokaže račun. Zakon predvideva precej visoke kazni za tiste gostince, ki ne bodo izdajali potrdil, nekaj globe bodo morali plačati tisti, ki niso imeli pripravljenih tistih listov, ki ne bodo imeli potrdila pri sebi. Morda bo država uprava opremila finančne stranke z raznimi metri, saj bodo ti stražniki lahko ljudi ustavljali v krogu 60 metrov od gostilniških vrat.

Kakšne bodo posledice? Ljudje bodo hranili račune kosila (potrdila) veljajo za hrano, ne za navadni obisk v gostilni na katerem spijejo kozarec ali dva, gostinci bodo najbrž plačali več davkov, v kratkem pa bomo zabeležili marsikaj porast gostilniških cen.

NA DELU NOVI ODBOR PSI

Socialisti pripravljajo «posoški načrt» za volitve

V petek se bodo v Gorici sestali izvoljeni zastopniki krajev, kjer bodo spomladi občinske volitve

Socialistična stranka se pripravlja na spomladanske občinske volitve, ki bodo v dvajsetih občinah na Gorškem. Izvzete so občine Trzin, Gratež, Ronke, Vileš in Romans, kjer so bile volitve pred kratkim. Ze na zadnjem pokrajinskem kongresu so tako v tajniškem poročilu kot v diskusiji in tudi v sklepem poročilu, ki so ga takrat odobrili, ne linije, ki teži k sodelovanju z vsemi levičarskimi skupinami. To bo tudi osnova posveta, ki ga sklicuje vodstvo pokrajinske federacije PSI za petek, 7. marca, ko se v Gorici sestanejo občinski svetovalci in tajniki sekcij tistih občin, kjer bodo spomladi volitve. Na tem sestanku bodo tudi preučili tako imenovani «posoški načrt», s katerim se bodo socialisti predstavili volivcem spomladi.

V okvir teh prizadevanj spada tudi sestanke socialističnih upraviteljev raznih konzorcijev tržaškega okoliša, ki bo na strankinem sedežu v Trzinu v četrtek, 7. marca.

Na sestanku pokrajinskega vodstva, ki je bilo v torek, so poobširni razpravi, izvolili ožje vodstvo. To je imelo sestanke v petek zvečer, še pred razpravo o volit-

nem programu pa so bile porazdeljene odgovornosti v odboru. Tajniku Gianfrancu Trombetti bo stal ob strani podtajnik arh. Giampaolo Robustelli, ki bo odgovarjal tudi za gospodarska in urbanistična vprašanja. Administrativni tajnik je Livio Dell'Orco, za krajevne uprave odgovarja Mario Del Ben, za organizacijo Giorgio Delago, za tisk in propagando Marko Waltritsch, za odnose s sindikalnimi in drugimi množičnimi organizacijami Luigi Blasig, za šolstvo in kulturo Silvio Cumpeta, za vprašanja državljan-skih pravic Caterina Viscomi, za zdravstvo Giobatta Zar, za javne prevoze in konzorcije pa Pietro Lombardo. Izvolili so tudi posebno komisijo za specifična vprašanja slovenske narodnostne manjšine in odnose s sosednimi jugoslovanskimi organizacijami; v njej so Marko Waltritsch, Mario Del Ben in Giobatta Zar.

Tečaj zdravstvene vzgoje za učitelje in vrtnarice

V torek, 4. marca, se bo na sedežu Rdečega križa v UL Corelli pričel tečaj higijene in prve pomoči za otroške vrtnarice in osnovnošolske učitelje. Lekcije bodo dvakrat tedensko, ob torkih in četrkih, zaključile pa se bodo 13. maja. O raznih argumentih, ki jih obsega spored tečaja, bo predavalo 13 gorških zdravnikov. Vsi, ki bi se radi udeležili tečaja, se lahko telefonsko prijavijo na gorškem sedežu Rdečega križa, tel. 2819.

Razna obvestila

Zenski iniciativni odsek PD Danica z Vrha priredi družabni večer, ki bo v soboto, 8. marca, ob 19.30 v gostilni Devetak na Vrhu. Prijave sprejema trgovina Frandolich.

Prosvetno društvo Naš prapor priredi v soboto, 8. marca, družabno ob mednarodnem ženskem prazniku s skupno večerjo. Prijave sprejema jo Berta Pintar in Stojana Gravner na Oslavju ter Stefanija Bensa v Pevm.

Štandreške žene bodo proslavile mednarodni ženski praznik v soboto, 8. marca, ob 20. uri v domu Andreja Budala. Pripravljajo krajski kulturni spored in skupno večerjo. Poskrbite za pravočasno prijavo, oziroma rezervacijo!

Obvestilo bivšim partizanom! Slovenska kulturno-gospodarska zveza, teritorialni odbor za Gorško, obvešča da bo v torek, 4. marca 1980, ob 19. uri v klubu »Simon Gregorčič« v Gorici, Korzo Verdi 13/1, sestanek, na katerem bo izveden Boris Simoneta obrazložil razne možnosti »laganja prošelj za penzje ali dodatke, ki jih predvideva sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Podobni sestanki bodo v marcu tudi v Sovodnjah in Števerjanu.

Tako bo društvo junija meseca gostilo 9. tradicionalnega srečanja zamejskih planinskih društev, potrdilo pa je tudi že svojo udeležbo na delovnih akcijah za izgradnjo planinske koče pri Krnskih jezih. Občni zbor gorških planincev so pozdravili predstavniki sosednjega planinskega društva iz Nove Gorice, Meddruštvenega odbora primorskih planinskih društev in tržaških planincev. Poleg predsednikove poročila je bilo podano še tajniško poročilo, izčrpnih poročil o delovanju smučarskega in jamar-skega odseka, poročilo o stanju blagajne ter gospodarsko poročilo.

33. redni občni zbor je bil delovnega značaja, zaključil pa se je s predvajanjem barvnih diapozitivov iz delovanja društva ter informativnim prikazom načrta izgradnje koče ob Krnskih jezih. Sledila je, zdaj že tradicionalna planinska družabnost, priložnost za prijateljski pogovor, izmenjava misli o letošnjem programu dela in prireditve pa še kaj.

Poleti v Ljubljani seminar slovenskega jezika

Sindikatslovenske šole sporoča, da bo tudi letos v Ljubljani seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Seminar bo od 29. junija do 12. julija na filozofski fakulteti E. Kardelj, Aškerčeva 12.

Sporod seminarja obsega znanstvena predavanja, lektorate, posebne tečaje, fonolaboratorijske vaje, slovnostno zgodovino, ter druge dopolnilne programe in ekskurzije po Sloveniji. Gorški šolniki imajo na razpolago za udeležbo na seminarju 2 štipendiranih mest. Rok za prijavo zapade 31. marca.

Polanski praznik

Medtem ko je bila vesela družba na večerji v bližnji restavraciji, so se v »klancu pri »bndarji« (tako namreč imenujejo domaćini Mučičev dom) sosedje in prijatelji mrzlično pripravljali, da sprejmejo povratek Mirka in Urške. Bolj iznajdljivi so ob lepo okrašenem slavoloku, katerega so postavili že prejšnjo noč, namestili zlato pobarvan žleb, po domače »gornja« in tudi primerne škarje. Povratek slavilencev so pričakali tudi člani pevskega zbora »Oton Zupančič«, s pesmijo seveda. Če je hotel domači gospodar o hišo, je moral prezezati žleb. Kot izrjen klepar (bandar) je bil Mirko kos takemu delu in po nekaj minutah je bil žleb prezezan. Mučičeva hiša je bila skoraj premahna za številne prisotne. Pesem, ki je zvenela slavilencema kot najboljša želja, se je razlegala pozno v noč. Vsem je bilo prijetno, posebno Urški in Mirku, ki se bosta prav gotovo spominjali svoje zlate poroke. Spominjali se je bodo tudi vsi, ki so se pridružili njunemu veselju.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici vabi v torek, 4. marca, ob 20. uri na predstavo Prividi Simone Machard, Bertolda Brechta. Predstava bo v gledališki dvorani v Solkanu.

Včeraj-danes

Iz goriskega matičnega urada ROJSTVA: Giulia Marussi, Lara Marchi, Lorenzo Quintana, Rossella Beltrame, Tatiana Chittaro, Jennifer Millia, Manuel Cragolin, Alessandra De Gennaro, Marina Biancotto. SMRTI: 82-letni upokojenec Jožef Pintar, 89-letna gospodinja Elisa Battaglia, 83-letna gospodinja Cristina Fabro vd. Ocera, 67-letni upokojenec Edoardo Glessi, 75-letni upokojenec Antonio Macuz, 74-letni Fausto Pecorari, 72-letni upokojenec Pietro Fabris, 57-letni upokojenec Tullio Culot, 37-letni vajenec Guido Rutteri, 73-letni upokojenec Giuseppe Grinosich, 80-letna gospodinja Anna Lipizer vd. Simig.

OKOLICI: elektrika Silvano Calligaro in študentka Mariastella Tarantino, kirurg Massimo Pellizon in profesorica Cristina Ugonari, uslužbenec Daniele Toti in prodajalka Loreta Orziotti, delavec Giancarlo Marrassi in prodajalka Manuela Tunini.

POROKE: slikar Roberto Martinuzzi in frizerka Rossella Bernardis, delavec Siro Ban in vzgojiteljica Donata Marchi.

Prispevki

Ob četrti obletnici smrti nepozabnega nečaka Severina Devetaka daruje Mario Krošelj z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah; ob 5. obletnici smrti drage mame Franciške Urđih por. Devetaka daruje sin Frančko z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah. Ob 5. obletnici smrti moža Julijana daruje žena Anica 10.000 lir za društvo krvoda-jalcev iz Sovodnj.

Prispevki

Ob četrti obletnici smrti nepozabnega nečaka Severina Devetaka daruje Mario Krošelj z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah; ob 5. obletnici smrti drage mame Franciške Urđih por. Devetaka daruje sin Frančko z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah. Ob 5. obletnici smrti moža Julijana daruje žena Anica 10.000 lir za društvo krvoda-jalcev iz Sovodnj.

Prispevki

Ob četrti obletnici smrti nepozabnega nečaka Severina Devetaka daruje Mario Krošelj z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah; ob 5. obletnici smrti drage mame Franciške Urđih por. Devetaka daruje sin Frančko z družino 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Jamljah. Ob 5. obletnici smrti moža Julijana daruje žena Anica 10.000 lir za društvo krvoda-jalcev iz Sovodnj.

PRIPRAVE ZA ODKRITJE PARTIZANSKEGA SPOMENIKA

Nad 6 metrov visok kraški kamen so Gabrci položili v cementni temelj

Spomenik nameravajo odkriti letos julija: tako nam je dejal predsednik prosvetnega društva »Skala« Vid Primožič

Polaganje kraškega kamna v žerjavom v cementni temelj v Gabrijah

V cementni temelj so včeraj dopoldna Gabrci s pomočjo orjarske žerjave podjete Kustrole položili nad 6 metrov visok kraški kamen, ki bo v okras spomeniku padlim partizanskim borcem iz te naše vasi ob Vipavi. Pobudo za postavitev partizanskega spomenika so dali že pred nekaj leti domačini, organizacijsko delo je prevzelo tamkajšnje prosvetno društvo »Skala«.

Načrt za spomenik so poverili arhitektu Jožetu Ceju. Domislili so se, potem ko so na Golčevniku, kraju, ki stoji približno 900 metrov nad Pavletičevo gostilno, našli nad šest metrov kraški kamen, da bo do tega, takšnega kot je, ne da bi ga obdelovali, postavili za spomenik. Že pred dvema letoma so ta kamen spravili v dolino in ga imeli shranjenega na nekem dvorišču v Gabrijah.

Še pred letošnjimi novoletnimi prazniki so očistili kraj ob glavni vaški cesti, kjer bo stal spomenik, prejšnji teden so izdelali cementni temelj in orjarskemu kra-

škemu kamnu tudi dodali cementni podstavek. Včeraj dopoldne se je v tem kraju zbralo približno trideset domačinov, ki so pripravili vse potrebno, da se postavi kraški kamen-spomenik na kraj, kjer bo tudi stal.

Zelo zahtevno delo je opravljalo

Na povabilo Zveze slovenske katoliške prosvete bo danes, 2. marca, ob 16.30 gostovalo v Katoliškem domu v Gorici prosvetno društvo iz Globasnice na Koroškem z dramo

KASTELKA

Drama je povzeta po povesti Vlada Levstika »GADJE GNEZDO«

TOPLJO VABLJENI!

Priznana mednarodno avtoprevoziško podjetje

LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca D'Aosta 180 - tel. 28-43 - GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

EKNOMEK

GORICA, Korzo Italijo 76
tel. 81-032

PISALNI STROJI - STROJI ZA FOTOKOPIRANJE - OFFSET POHISTVO ZA URADE PISARNISKO POHISTVO SERVIS IN TEHNIČNA POMOC

Kdo Vas, po končani zimi, običe na pomlad, ne da bi Vam pobral veliko denarja?

V najmanjši trgovini na svetu,

ELIO «IN» MODE

GORICA - Ulica Formica, 28

hoste brez dvoma našli to kar iščete in kar se Vam izplača.

EVO VAM NEKAJ CEN V NAŠI TRGOVINI V MARCU 1980.

ženska lanena krila s pasom	4.500 lir
kavbojke SUPER RIFLE	11.900 lir
otroške majice s ZIP	2.500 lir
otroške platnene kavbojke (že oprane)	6.500 lir
ženska krila iz gabardena	8.000 lir
spomladanska ženska krila	8.000 lir
ženska oblačila bouclé	8.000 lir
moške in ženske kavbojke (že oprane)	8.900 lir
moške in ženske majice	4.000 lir
žametne hlače z naramnicami	9.900 lir
mladeniške srajce	4.900 lir
moške srajce z žepkom	3.500 lir

VSEM KUPCEM POKLANJAMO KRASNO ZAPONKO!

Vaša trgovina?

ELIO «IN» MODE

Ob priliki odprtja novega italijansko-jugoslovanskega mejnega prehoda na škabrijelovi ulici - Erjavčevi cesti bomo v trgovini ELIO «IN» MODE ves mesec marec menjali dinar po 40 lir.

ELIO «IN» MODE

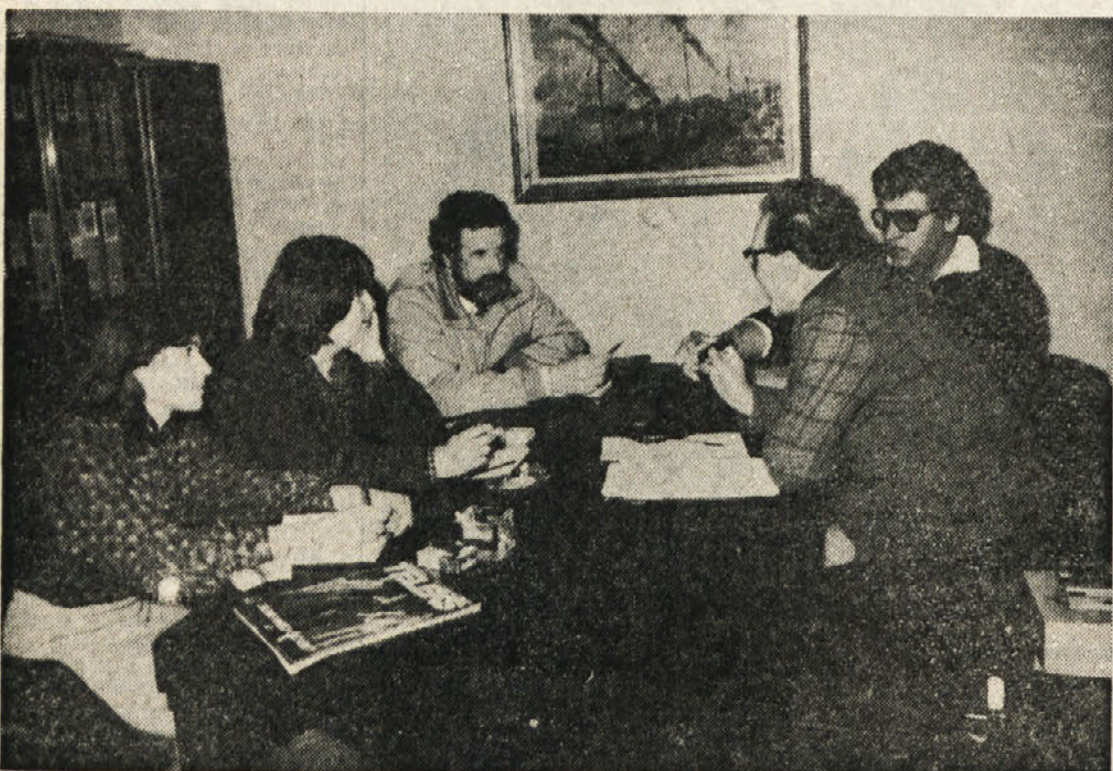
Ob priliki odprtja novega italijansko-jugoslovanskega mejnega prehoda na škabrijelovi ulici - Erjavčevi cesti bomo v trgovini ELIO «IN» MODE ves mesec marec menjali dinar po 40 lir.

ELIO «IN» MODE

Ob priliki odprtja novega italijansko-jugoslovanskega mejnega prehoda na škabrijelovi ulici - Erjavčevi cesti bomo v trgovini ELIO «IN» MODE ves mesec marec menjali dinar po 40 lir.

RAZGOVOR S PREDSTAVNIKI PROFESORJEV, STARŠEV IN DIJAKOV

Za reševanje številnih težavnih problemov naše šole potrebno tudi večje sodelovanje zunanjih dejavnikov

Vneto razprava na okrogli mizi o problemih šole

Ob koncu prvega polletja letošnjega šolskega leta smo zapisali, da je bil učni uspeh dijakov višjih srednjih šol nezadovoljiv in da bi bilo treba proučiti razloge tega neuspeha. Prav tako se v zadnjem času veliko govori o vprašanju izostankov od pouka. Poleg raznih objektivnih težav, ki so v znatni meri onemogočile redno obiskovanje pouka zlasti na nekaterih šolah (razna popravila, stavke itd.) je bilo tudi veliko neopravičenih ur. Skratka, položaj na naših šolah, kot sicer na italijanski šoli sploh, je dokaj problematičen. Splošno mnenje je, da dijak ni motiviran in to se odraža tako v vedno pogostejših izostankih od pouka, kot v šolskih uspehih.

Da bi nekoliko poglobljeno analizirali ta položaj in skušali delno odgovoriti na številna vprašanja, ki se ob njem odpirajo, smo povabili na razgovor štiri predstavnike, ki se neposredno soočajo s šolsko problematiko in ki zastopajo vse njene komponente. To so ravnatelj slovenskega učiteljskega A. M. Slomšek, prof. Egidij Košta, predsednik znanstvenega sveta na liceju Fr. Prešern prof. Franko Piščanc, predstavnica Sindikata slovenske šole in profesorica zgodovine in filozofije prof. Sheila Laurenčič in dijakinja 3. razreda slovenskega znanstvenega liceja Danijela Birska. Zabili smo prav pri vprašanju šolskega uspeha, oziroma neuspeha. Zakaj ta neuspeh?

Prof. Košta: Najbolj preprost in najbolj banalen odgovor: ker se mladina ne uči. Seveda se ob tem postavlja globlje vprašanje, zakaj se mladina ne uči? Zakaj ne dosega uspehov, ki jih mi pričakujemo? Mladina ni motivirana za tak tip učenja. Zakaj pa ni motivirana za ta tip učenja? Sedaj bi morali poglobljeno vprašanje in ga preučiti širše, vse od zgodovine šolstva do naših razmer, od priprave šolnikov na univerzi do selekcije učnega kadra, do motivacije, zakaj se je dijak sploh vpisal na določeno šolo. Ali imamo Slovenci dovolj razširjeno šolsko mrežo, ki bi ustrezala nagnjenjem in interesom naše mladine? Skratka, bi rekel, da gre na eni strani za ambicijo staršev, da si dijak pri

Prof. Egidij Košta

dobro določeno kulturo in po drugi, da bi svoje sinove izobraževali in jih po možnosti vpisali na univerzo in tako dosegli neki socialno ugleden položaj. Zaradi tega je nastala neka masifikacija višje srednje šole, če gledamo to iz nekih klasičnih modelov. Na šolo pridejo tudi dijaki, ki niso želeli priti, ampak so jih starši prisilili. Pa tudi šolska struktura je zastarela; prevladuje pouk zlasti literarnih predmetov, veliko važnost poudarja na latinščini, zlasti na klasični, in tudi na znanstvenem liceju; torej latinščina na škodo raznih drugih ved, na primer fizike, matematike, da ne govorimo o vedah, ki ne pridejo sploh v poštev, kot na primer psihologija, sociologija, politična ekonomija. To pa so predmeti, ki gane znanjajo tudi mladino. Šola danes ni edini vir informacij; imamo celo vrsto drugih bolj zanimivih načinov informiranja: od televizije do filmov. Pri tem moramo upoštevati, da na mladino vpliva negativno tudi širjenje raznih striptizov, pornografskega tiska in filma, in to odraža mladino od študija. Pa tudi način življenja v družini samih ni več takšen, kot je bil nekoč. Še pred 10, 20 in 30 leti so bili otroci vajeni, da so pomagali v družini. Tega danes ni več, starši so zaposleni, dijaki so prepuščeni sami sebi in ni več delovnih navad.

Prof. Piščanc: Danes res opažamo slabše uspehe, manj prizadevanja, večje število izostankov iz šole in neopravičenih ur itd. Kar zadeva šolo, na kateri sem predstavnik staršev in predsednik znanstvenega sveta, lahko rečem, da opažamo na klasični in realni gimnaziji precejšnje težave. Vendar pomislimo moramo tudi na razne gradbene dela, ki so se v velika in ravno ob začetku šolskega leta se je začela podirati šolska streha, voda je vdrla in vse zalila. Treba je bilo prekiniti pouk in čakati na rešitev, tako

hkrati, da je na šoli neki splošen občutek neugodja, ki je bil zlasti značilen za prvi semester letošnjega leta.

Prof. Piščanc: Rad bi pripomnil, da me veseli, kar ste rekli, da tudi profesorji ugotavljamo to stvar in da so kriteriji strožji. Kot predsednik mature sem imel v zadnjih letih priložnost opazovati, kako upada kakovost naše šole in opozarjal sem, da je bolj imeti deset dobrih študentov, dobrih maturantov, kot dvajset slabih. Dvajset slabih nam napravi večjo škodo, oziroma nam manj pomaga.

Prof. Laurenčič: Rada bi dodala še to, da se mi tako selekcija ne zdi najprimernejše sredstvo

Prof. Sheila Laurenčič

za reševanje problemov šolstva. Mislim, da takšna miselnost odraža prav občutek neugodja, ki sem ga prej omenil. V bistvu se pravejši najdejo pred določeno stvarnostjo, ki se je ne znajo kako lotiti in reagirajo tako, da izberejo selekcijo.

Prof. Košta: Rad bi še nekaj dodal. Zdi se mi, da gre tu za majhno protislovje, ko govorimo, da so se zahteve znižale in ko govorimo o kriteriju ocenjevanja. Če so se zahteve zmanjšale, pomeni, da dijak mnogo manj priinese s sabo v šolo. Učiteljske na primer mora biti selektivno. Vprašanje pa je, če je možna alternatva, če selekcioniramo nekoga dijak, ki bi mu morali znati svetovati neko drugo smer ali šolo, ki bi mu bolj ustrezala. Zal pa nimamo take popolne mreže, tečajev, ali kaj podobnega.

Birska: Razen vseh teh zunanjih vzrokov, ki zadevajo vso današnjo družbo, mislim, da se moramo vrniti k staremu vprašanju, ali profesorji ocenjuje res objektivno, ali dijak zna ali ne zna, in ali profesorju zadostuje znanje dijak.

Mislim, da je predvsem na trgovskem zavodu, kjer je bilo veliko negativnih in nizkih ocen, ne samo v predmetih, ampak tudi v vedenju, to vpliva na profesorja in na njegov odnos do dijak. Kar kor je omenil profesor Piščanc, da je bil v A razredu znanstvenega liceja slabši uspeh, kakor v B razredu. Mislim, da je to odvisno tudi od profesorjev, ker so drugačni, drugače gledajo na dijake in jih drugače ocenjujejo. Vedenje dijak ali odnos, ki ga imaš do njega vpliva tudi na ocenjevanje.

Prof. Laurenčič: Kar zadeva objektivnost pri ocenjevanju, veste, o tem je veliko razprav, ki potrjujejo, da objektivnost pri ocenjevanju sploh ne more biti. Ne samo v šoli, ampak tudi drugje.

Vprašanje je tudi, kaj pomeni znanje nasploh in kaj pomeni znanje posameznika. Kriteriji ocenjevanja se spreminjajo in sploh se vprašujemo, ali negativne ocene res ustrezajo neznanju. Objektivna ocenjevanja ni, ker ne moremo meriti znanja kot merimo dolžino zidu. Znanje ocenjujemo skozi prizmo svoje osebnosti. Nekateri profesorji mislijo, da bi se znanje lahko objektivneje ocenjevalo s tihimi vajami. Ampak tak zopet pademo v neko kvantificiranje podatkov. Je pa najbolj praktično, kajti v tisti uri dobiš podatke vsega razreda, imaš bazo, da vpíšeš v redovalnico. Vprašanje pa je, ali to spodbuja učenca k nadaljnjemu izpopolnjevanju, mislim, da ne moremo govoriti o znanju in neznanju dijakov na podlagi ocen.

Prof. Košta: Na drugi strani pa mora vendarle biti neki splošen kriterij. Kako naj bi po tvojem mnenju sploh ocenjevali dijake? Birska: Mislim, da je težko najti pravi način, da bi prišlo zares na dan znanje dijak. So nekateri šole, ki ubirajo to pot, da postavijo neko minimalno kvantiteto raznih podatkov.

Primorski dnevnik: Tu smo že pri širšem vprašanju odnosa profesor - dijak. Kako gledate na to vprašanje in kako ta odnos vpliva na splošno počutje v šoli?

Prof. Laurenčič: Mislim, da tudi ta odnos dijak - profesor in te zahteve profesorja do dijak in pričakovanje dijak do profesorja niso neka; abstraktna, ampak se vedno, kot smo govorili prej, sučejo v določenem krogu izkušenj, ki zadevajo izvenskolsko stvarnost. Stimulacija znatno vpliva na usmerjenost profesorja in tudi na zahteve, ki si jih dijak postavlja sam sebi.

Prof. Košta: Rad bi v oklepaju dodal to, da žal ni ekonomsko stimulacije. Izobraženci raje izberejo drug poklic, ki bo bolj rentabilen in zato ni tiste naravne selekcije, ki bi vplivala na izboljšanje našega kadra.

Prof. Piščanc: Če konkretiziramo vprašanje odnosov profesor - študent na naših šolah v tem trenutku, bi kot predstavnik staršev vprašal, če sem dan otroke v dobro roko, če jih bodo res vzgajali, tako kot »bonus pater familias« v svojo skrbnost, ki jo lahko vložijo v svoj poklic. Vprašam torej: ob tej zastopljenosti ste profesorji še zmorni, da vzgajate dijake, tako kot je treba? Ali pa je premalo angažiranosti na vaši strani?

Prof. Košta: Nekateri profesorji so zelo pridni in dajo od sebe več kot se od njih zahteva, drugi pa ne. Okrog 50-70 odst. profesorjev se angažirajo po zgledu nekdanjega profesorja, ki je živel za šolo in ki je šoli dal veliko več kot je zahteval učni načrt, so pa tudi profesorji, ki združajo svoje lekcije in pridejo 27. v mesecu po plačo in amen.

Prof. Laurenčič: Zelo pogost je občutek, da profesorji premalo motivirajo dijake (to je bilo tudi objavljeno v dnevniku in članku o Prešernovih proslavah) in da slabo učijo. Vprašanje je, koliko je ta občutek utemeljen. Mislim, da v pr-

imeli na italijanski šoli.

Prof. Piščanc: Naša šola se je ukvarjala z vprašanjem biti ali ne biti. To je bilo glavno. Z druge strani pa je bilo vprašanje, kako prikazati ljudem pomen te reforme, kako uveljaviti pogoje za vključitev vseh komponent v nove organe in kako začrtati delo, veliko težje, kot se je zdelo. Ni dovolj izdelati zakona in upati, da se bo z njim vse premaknilo. Preden se premakne in preden pride v zavest ljudi, so potrebna leta in leta.

Premostiti je bilo treba miselnost, ki se je vlekla stoletja. Šola je bila nekaj, kar je bilo dano od zgoraj od gosposke, ali od države in človek je mislil, da nima nobene pravice, da bi se kakorkoli vmešaval v šolske zadeve. Ko smo hodili v šolo, smo v njej videli skoraj vojašnico, zlasti mi Slovenci, ki so nas v šoli gledali po strani. To se sedaj spreminja in počasi se vidijo znaki nove mentalitete, vidi se nov pristop do šole. Nekateri stvari, ki so se zdele pred desetimi leti nemogoče, so danes uresničljive. Le se vse pomika prepočasno.

Prof. Košta: Za uresničevanje določenih načrtov so potrebna tudi določena sredstva. Če teh sredstev ni, lahko starši predlagajo določene pobude, vendar pravih učinkov ni. Reči moram, da je na našem zavodu vzorno sodelovanje, kar se je pokazalo pri raznih pobudah.

Birska: Glede delegiranih odločkov, že dejstvo, da so napredni dijaki in starši predlagali reformo, pomeni, da odloki očitno ne ustrezajo zahtevam današnje šole in družbe. Dokaz, da je osnova odlokov zgrešena, je že dejstvo, da niso ustrezali šoli kot je naša, kjer se starši in dijaki bolj poznajo in bi morali bolj sodelovati.

Prof. Piščanc: Pozitivno pa je, da odloki sploh so, da obstaja možnost sodelovanja, da starši in dijaki imajo možnost dialoga. Zdal pa je treba napraviti korak naprej in odloke spreminjati tako, da bodo odgovor-

ni, kar me zanima. Če bi med dijakom in profesorjem obstajal dialog, če bi dijak lahko spoznal profesorja in bi vedel, kaj profesor sploh zahteva od njega, in bi po drugi strani tudi profesor bolj spoznal dijak in ves razred bi se verjetno ustvaril drugačen odnos, ki bi morda pripeljal do boljših rezultatov. Tako pa se dijak čuti izoliranega. Dogaja se tu di to, da se dijaki dobro zavedajo, kateri profesor je sposoben in kateri ne. Dijak takoj spozna, da je njegovo znanje omejeno, zlasti če da na določena vprašanja omejen odgovor ali sploh ne odgovori.

Prof. Košta: Mislim, da ni razlogov za tako velik pesimizem. Kot ravnatelj bi rekel, da starši lahko še zaupajo naši šoli. To je vsaj moj objektivni vtis, kajti res je, da ni naš učni kader, vsaj mlajši, zelo selekcioniran, kot je morda na italijanski šoli, pač pa je mnogo bolj angažiran. Morda prav zaradi občutka, da smo o- groženi.

Prof. Piščanc: Tvoj subjektivni vtis je oprt na določeno prakso. Zato zaupam in jemljem z zadovoljstvom na znanje to kar si rekel. Želel bi, da bi se tako angažiranost še razširila in da bi se res naši profesorji zavedali vloge, ki jo imajo v naši manjšinski na-

rodnostni stvarnosti, kjer se vsak dan odvija borba za narodnostno ohranitev.

Primorski dnevnik: Veliko se je doslej govorilo o tako imenovanih zunanjih vplivih ter o odpiranju šole zunanjim stvarnostim. Osnovni povezovalce šole z zunanjo stvarnostjo bi morali biti zborni organi. So po vašem mnenju ti organi izpolnili svojo nalogo?

Prof. Laurenčič: Naša manjšinska šola je bila dolga leta prisiljena ukvarjati se s tehničnimi problemi in vsa vsebinska vprašanja so ostajala ob robu. In to to se je z leti šlo masčevalo. Dokaz za to so prav poplašeni odloki. O takih temah, kot so poplašeni odloki, kot je reforma višje srednje šole, ki je eksperimentiranje na šoli, se pri nas zelo malo gover, medtem, ko prihajajo te teme v italijansko šolo pod pritiskom določenih družbenih sil. Pri nas je razprava o tem zelo omejena in zato tudi poplašeni odloki niso imeli na naši šoli čiste teže, kot so jo vsaj na začetku

Razgovor je vodil
DUŠAN KALC
(Nadaljevanje na zadnji strani)

KNJIŽNA POLICA

Janez Kajzer:

PRAVA MOŠKA DRUŽBA

je slovenska knjižna noviteta, ki

v njej igra glavno ali karakteristično vlogo petdeset različnih ljudi, v njih družbi se kakih tristo drugih. V tej gomazici, vrveči, poplesujoči množici se giblje avtor, ki skrbno pazi, da vse pokaže v mejo skladnosti in siceršnje zmernosti. Gre za galerijo sodobnih portretov? Morda. Vendar bo bolje, da si vzamete kak dve urici časa in knjigo preberete. Skriva namreč navodilo, kako postati član prave moške družbe. Bi vam to prišlo prav? Če ne to hip — pa že sedem let, kot prvi pregovor. Knjiga je izšla Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Nova slovenska knjiga, 176 strani, celo platno 238 dinarjev.

Dimitrij Rupel:

PRIJAZNO ŽIVLJENJE

To delo predstavlja zanimivo

novost na našem knjižnem trgu, novost, ki je v več pogledih vredna pozornosti. Že prva (da ne omenjam drugih) je presenetljiva: sprito oblikovne in vsebinske raznorodnosti zbranih besedil se avtor spoprime po vrsti z novelo, humoresko, scenarijem, s fektističnim zapisom po esejem, in celo z intervjujem. Tudi pomenljivost in globina pristopa avtorja je značilna, kot beremo v spremni besedi na čitnem ovitku, »po teži, usodnosti in zavajajočnosti teme, po načinu, kako jo pisec položi v zapise«. — Izdala Mladinska knjiga, 204 strani, celo platno 290 dinarjev.

Knjige lahko dobite v

Tržaški knjigarni

ULICA SV. FRANČISKA 20
34133 - TRST

ali jih naročite v GORICI

na UPRAVI PRIMORSKEGA DNEVNIKA
Drevored XXIV Maggio 1

France Pibernik:

ODZVOK

france pibernik

Knjiga pesmi v prozi s tremi razdelki — vsak ima po sedem najst pesmi — je zgodba o odhodu pesnika iz domačega kraja ali, kot sam pravi, balada na domočijo. Pa ne samo njegova Zgodba o izgonstvu iz domačega sveta, o izgubljeni materini varnosti, sožitju z naravo, z ljudmi, njih svetom, je tudi zgodba vseh nas, zgodba, ki jo pesnik piše tudi v našem imenu in zato v njem prizadevno išče »kraj razvezujočih rešitev«, medtem ko spominke podobne bledijo in ostajajo le metafizično sredstvo. In prav v tem spreminjanju konkretnega v irealno metafiziko pa v ponatranju in izbrani jezikovnem izrazu je France Pibernik pravi mojster. — Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Nova slovenska knjiga, 115 strani, cena celo platno 250 dinarjev.

Andrej Brvar:

OSEMNAJST PESMI PLUS DODATEK

V tej peti oz. četrti samostojni zbirki avtor vztraja pri konkretnem umetniškem ubesedovanju vsakdanjih izkušenj iz vsakdanjega življenja. In mu konkretni svet ni samo nekakšna preteza ali alibi za izrekanje njegovih resnic ali spoznanj, ampak že njegov obstoj zadošča, da ga uspešni v skladu z njegovim znanim demokratičnim čedom vse ni pesem? Posebno zanimivost predstavlja Dodatek, šest pisem, ki sta jih med septembrom 1975 in februarjem 1976 izmenjalo avtor in France Pibernik. — Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Nova slovenska knjiga, 112 strani, cena celo platno 210 dinarjev.

Marjan Rožanc:

LJUBEZEN

V tem romanu je avtor sicer vito upodobil utrip ljubljanskega predmestja Zelene jame, proletarskega in polproletarskega življenja v predvojnem in vojnem času, mlade ljudi, sebe in svoje vrstnike. Zato izprizuje prave skazi optiko mladostnika, ki je tokrat očitno z živo zavestjo vpiljal tedanji čas in spreminjal razgiban dogajanje okoli sebe. Ohranjal pa je vse do prvega odnosa do dogajanja, v katerem se je privzelo predmestje jelo rušiti in se v vojni razorožilo v usodno zaostrenost — izdala Mladinska knjiga v Ljubljani v zbirki Nova slovenska knjiga, 179 strani, cena celo platno 230 dinarjev.

Pomen dopolnilnega izobraževanja šolnikov

Razgovor s predsednikom inštituta IRRSAE prof. Alessandrom Leonarduzziem

Dopolnilno izobraževanje šolnikov dobiva v zadnjem času v šolskem svetu vedno večji odmev. O njem se med šolniki, predvsem med šolniki naprednih idej, vse več govori in razpravlja. Nekateri vidijo prav v uspešnem sprotnem strokovnem izpopolnjevanju učnega osebja, asistentov in drugega šolskega osebja možnost za prehoditev globoke krize, ki je v zadnjem desetletju kapilarno zajela in ohromila italijanski šolski sistem.

V drugih državah zahodne in vzhodne Evrope je postalo dopolnilno izobraževanje učnega osebja vsakoletna praksa, pri nas pa je tak celovit, organiziran sistem pridobivanja novega znanja šele v zametkih.

Po zakonu, ki je izšel leta 1974 naj bi dopolnilno izobraževanje v Italiji vodili, oziroma koordinirali posebni organi, ki naj bi delovali na področju posameznih dežel. Imenovali so jih Deželni inštituti za razvojno raziskovanje, eksperimentacijo in dopolnilno izobraževanje šolnikov (IRRSAE). Tak inštitut, ki raste tudi v naši deželi, predstavlja pa mu docent pedagogike in tržaški univerzi prof. Alessandro Leonarduzzi.

Prof. Leonarduzzi, kakšno je organizacijsko sestavljen inštitut?

»Povedati moram, da je bil inštitut za razvojno raziskovanje, eksperimentacijo in dopolnilno izobraževanje šolnikov dežele Furlanije - Julijske krajine prvi tak inštitut, ki je bil ustanovljen v Italiji. Bilo je to prav pred enim letom, februarja lani, ko je bil sestavljen upravni svet inštituta. Svet sestavlja 15 članov, ki jih je imenoval minister za šolstvo na predlog šolskih in političnih komponent. V upravnem svetu imajo svojo zastopnost tudi slovenske šole. Upravni svet predstavlja politično telo inštituta, vsa teža pa bo slonela na raznih oddelkih, v katere bo razdeljen zavod, potem ko bo začel normalno delovati. Tako bomo imeli pet sekcij za razne stopnje šol (za otroške vrtnice, osnovno, nižjo in višjo srednjo šolo ter za dopolnilno izobraževanje) ter tri službe (za dokumentacijo, raziskave in izpopolnjevanje). Ti oddelki bodo morali nuditi porabi kom informacije, ki jih bodo potrebovali.«

S kakšnimi vprašanji se je moral najprej soočiti inštitut takoj po ustanovitvi?

»Prvo je bilo vprašanje prostorov. Brez lastnega sedeža inštitut ne more začeti. Ta problem smo rešili delno, saj imamo sedaj začasno sedež pri šolskem nadzorništvu v Trstu.«

V kakšnem položaju se sedaj nahajajo deželni inštituti za dopolnilno izobraževanje?

»Sedaj smo v nekakšnem vmesnem obdobju. Čakamo na odobritev statuta in na razpis natečaja za osebje posameznih oddelkov. Na vse državni ravni smo se predsedniki inštitutov zbrali na dveh konferencah, na katerih smo pregledali o- kar dobro. Statut smo poslali v Rim in sedaj čakamo na odobritev.«

Področje naše dežele je narodnostno mešano. V deželi imamo poleg italijanskih tudi šole v slovenskem jeziku. Bo dobila slovenska šola v inštitutu mesto, ki ji pripada, oziroma bo lahko slovenska šola deležna uslug inštituta?

»Dežela Furlanija - Julijska krajina ima svoje specifičnosti. Poleg italijanskega govorečega prebivalstva vključuje še slovensko narodnostno skupnost in — v manjši meri — Latince. Pri snovanju statuta smo pazili, da bo tudi slovenska šola sodelovala v raznih oddelkih zavoda s svojim osebjem, ki bo skrbelo za probleme slovenskih šol. Številčno naj bi bila kaka četrtna zaposlenih v oddelkih in službah Slovencev. Seveda je sedaj ta prisotnost odvisna od odobritve ali spremembe statuta s strani ministrstva za šolstvo.«

In kako si sedaj pomagata, kako sedaj delujeta?

»Sedaj zbiramo predvsem informacije o raznih šolah. To nam bo pomagal zelo služilo. Poleg tega so naši člani upravnega sveta sodelovali na raznih srečanjih, svetujemo raznim šolam, ki so nas zaprosile za konzultacijo. Prav pred kratkim sem se udeležil in dal svoje mnenje na posebnem tečaju za tuje jezike v Pordenonu. Prošenj za taka svetovanja smo dobili nič koliko in vsem sploh ne moremo ustreči. Doslej pa nismo dobili še nobene prošnje iz slovenskih šol. Ko jih bomo, se bomo obrnili tudi do njih.«

PO ZAPORNIH NALOGIH, KI JIH JE PODPISAL NAMESTNIK DRŽAVNEGA PRAVDNIKA STAFFA

Še vrsta nepojasnjenih okoliščin v zvezi s preiskavo o domnevnem rovarjenju organizirane avtonomije v Trstu

Pričevanje skesanega brigadista Carla Fioronija - Zadeva Chittaro - Kolikšno težo dajejo preiskovalci besedam fašističnega skrajneža Uga Fabbrija?

Zaporna naloga, ki ju je namestnik tržaškega državnega pravdnika dr. Staffa podal za prof. Giovannija Zamboni in prof. Giana Sereno 13. februarja, ter zaporni nalog za dr. Marino Cataruzzo, so v Trstu vzbudili precejšnje presenečenje tako zaradi obtožbe (sodelovanje pri ustanavljanju oboroženih skupin) kot tudi zaradi ljudi, ki so bili vpleteni v preiskavo. Res je, da se je govorilo v zadnjih mesecih (šlo je predvsem za odnose pripravev skesanega brigadista Carla Fioronija), da so tipične fašistične organizacije segle tudi do našega mesta, nihče pa najbrž ni pričakoval tako hude obtožbe in zapornih nalogov. Preiskava je še v teku in kot vse kaže, v kratkem pričakujemo novih vidnih razpletov, menimo pa vsekakor, da lahko še poskusimo majhen obračun o pravnih delih in posredno o pravici nekaterih elementov, da bodo imeli jasnejšo sliko vse zadeve. Pri omenjenju je vsekakor potrebno precejšnja previdnost, ker niso znani vsi dokazi in indici, ki jih zbirajo preiskovalci; celotna slika bi lahko bila izredno zapletena. Prav zaradi tega se nam zdi, da je potrebno, da preiskovalci končno v najkrajšem času svoje delo in da pridejo z vsemi dokazi na dan, sicer bo ostala in bo postala še bolj mračna senca sumov in sumnic, ki zastirajo medlo in v tem skupinske odnose v Trstu.

Temelj tržaške preiskave je pričevanje skesanega brigadista Carla Fioronija, ki se je v zadnjih mesecih izpel s številnimi italijanskimi sodniki in ki je s svojimi izjavami postal eden od glavnih izjav

Giovanni Zamboni

Giano Sereno

pornih stebrov preiskav o terorizmu. Fioroni je prvič namignil na Trst in na skupino, ki naj bi delovala v našem mestu, v začetku decembra, točneje med zasliševanjem 8. decembra, kateremu je prisostvoval tudi njegov zagovornik odv. Gentili. Tedaj je »skesan« brigadist poudaril, da je bil v Negrijevi organizaciji tudi mlad profesor iz Trsta, asistent prof. Collottija.

Med zasliševanjem pred milanskimi sodniki 11. decembra pa je bil Fioroni zgovorniški. Poudaril je, da je po nalogu Tomeia (eden od aretiranih avtonomistov) jeseni leta 1973 zahteval od Gavazzenija (tudi on je v zaporu) tri milijone lire za nakup brzotrek vrste »scorpion«.

Kot naj bi povedal prof. Zamboni je bilo orožje na prodaj v neki ilegalni avstrijski orožarni. Ko je do bil denar ga je Fioroni izročil Mar-

cu Bellaviti (eden od urednikov biltena »Controinformazione«), ki se je odpravil v Trst, od tu pa v spremstvu nekoga (ki vsekakor ni bil Zamboni) v Avstrijo. Odprava pa je spodbudila, ker sta Bellaviti in njegova družica imela vtis, da ju nekdo nadzoruje in da je spremstvo zaupnik policije. Iz istega razloga je pozneje spodbudil tudi drugo poskus nakupa orožja, za katerega sta bila baje zadolžena Oreste Strano in skoraj gotovo njegova žena Brunella Pertramere.

Do tu Fioronijeve izjave. Preiskovalci trdijo, da so v Trstu zbrali gradivo in indici, ki potrjujejo njegove besede, za kaj gre pa niso hoteli povedati. Šušlja se sicer o dokumentih ilegalne organizacije, ki naj bi jih našli na Zambonijevem domu, vendar pa gre le za domneve. V tej zvezi pa se vsekakor vsiljuje vprašanje, ali je bil Zamboni, ki je bil vsem znan kot avtonomist in urednik biltena »Controinformazione« res tako nor, da je hranil doma tako nevarno gradivo? Ali ne bi vsakdo uničil dokazov, če bi jih hranil doma po aretacijah 7. aprila in 21. decembra?

Fioronijevo pričevanje pa vendar ne bilo edino izhodišče za preiskavo. Dr. Staffa je v daljšem razgovoru vsaj delno priznal, da je »vest o zločinu bral tudi v nekem listu. Zaukrat ni znan, za kakšen list gre, ve se pa, da je članek napisal neki »Ugo«. Priimka članka nika nikakor ni hotel povedati, obstaja pa utemeljen sum, da gre za Uga Fabbrija, znanega fašističnega skrajneža, ki je bil pred leti vpleten v številne atentate v Trstu (Podrobnejši biografski podatki so v članku, ki sledi).

O Fabbriju se je govorilo, da se v zadnjih časih pogosto potika po državnem pravdniku, če naj vsemom neke njegovi spomenici, pa ga je dr. Staffa tudi zaslisl v zvezi s domnevnim rovarjenjem nekaterih avtonomistov.

Petnajstega februarja je namreč Fabbri naslovil namestniku državnega pravdnika in častnikarjem »Poročilo o delovanju oboroženih strank«, v katerem med drugim pravi, da k temu, kar je povedal med zasliševanjem 13.1.1980, lahko doda še nekaj informacij in ugotovitev. Že uvedemo naglas, da iz zbranih dokazov izhaja, da sta Zamboni in Giano Sereno imela pomembnejšo vlogo v teroristični organizaciji kot jima je pripisoval tisk, obenem pa obtožuje preiskovalce, da so se zagnali prepočas in prepozno. V nadaljevanju pa trdi, da naj bi bil Zamboni edini Feltrinellijev zaupnik v ZRN. Univerzitetni asistent naj bi po založnikovi smrti podedoval »zadolžitve« in zveze z mednarodnimi terorističnimi organizacijami in z RAF se posebej.

Ni da bi nadrobneje obnovljali vsa izvajanja Fabbrija, (ki med drugim skuša vplesti v svojo zadevo tudi zgodovinarja Enza Collottija) vprašanje pa je kolikšno težo dajejo preiskovalci njegovim besedam. Vprašanje je tudi, kako je desničarski skrajnež tako dobro obveščen.

V zadevo je vsaj posredno in predvsem v zvezi s Fioronijem vpleten tudi neki Furlan, Giuseppe Job Chittaro, ki je pred nedavnim posredno izročil listu »Lotta continua« neki dokument švicarske policije, v katerem je bil Fioroni prikazan kot agent italijanske obveščevalne službe. Švicarji so poudarili, da je bil dokument ponarejen, vprašanje pa je, zakaj se je Chittaro vrnil v zadevo. Se zlasti, če je resnično pisanje LC, po katerem naj bi bil Furlan leta 1969 vpleten v poskus tihotapljenja orožja in v organiziranje polvojaškega vežbalšča v Carni.

Deset let po domnevnih dogodkih je res težko presoditi, ali je pisanje lista verodostojno. Vendar ob dvomnostih preiskave je zadeva Chittaro še element nejasnosti več. In ravno ta nejasnost in dvomnost sta povod sumnic in najrazličnejših domnev, govorici katerih osnovnosti ni mogoče preveriti. Ni, da bi se šli detektive in da bi na lastno pest skušali pojasniti ozadje zadeve. Prav tako se nam ne zdi ustrezno, da bi »a priori« in akritično zagovarjali nedolžnost ali krivdo treh osumljenčev. Zdi se nam pa potrebno opozoriti preiskovalce na vrsto nepojasnjenih in sumljivih okoliščin, zahtevati, da pridejo na dan z jasno besedo. Ne tako, da bi kršili tajnost preiskovalnega postopka, h kateri jih obvezuje zakon, pač pa tako, da v najkrajšem času končajo preiskavo in izročijo akte v morebitni nadaljnji postopek. T.e. javni proces lahko razbliži dvome in razkrije nekatere nejasnosti.

Vojmir Tavcar

FABBRI: NEKAZNOVAN DESNIČARSKI SKRAJNEŽ

Pomlad leta 1962, v Trstu vre. Po mestnih ulicah si sledijo manifestacije za manifestacijo, del italijanskih študentov je na ulicah, da bi protestiral. Povod manifestacij ni zelo pomemben, kakršne koli je se demonstracije izrodijo v nebrzdano hujkanje proti so-

sednji Jugoslaviji, v zalitve predsednika Tita, v občasne napade proti slovenskim študentom, o pretepe. Na ulicah se ali umaknejo fantje, dekleta se ali umaknejo domov ali pa hočejo kljub temu k pouku. Med slednjimi je tudi pohabljenica deklica, ki se komaj zdrži na nogah. Hoče v šolo kljub temu, da so fašisti proglasili stavko. Ko se počasi trudoma vzpenja po stopnicah, jo ustavi mlad fant srednje postave, približa se ji počasi, grozeče, s sovražnostjo v očeh in jo brez besede mahne po obrazu. Neposlušnost je treba vendar kaznovati in Ugo Fabbri, ljevalec zaupnik policije, iz istega razloga je pozneje spodbudil tudi drugo poskus nakupa orožja, za katerega sta bila baje zadolžena Oreste Strano in skoraj gotovo njegova žena Brunella Pertramere.

Do tu Fioronijeve izjave. Preiskovalci trdijo, da so v Trstu zbrali gradivo in indici, ki potrjujejo njegove besede, za kaj gre pa niso hoteli povedati. Šušlja se sicer o dokumentih ilegalne organizacije, ki naj bi jih našli na Zambonijevem domu, vendar pa gre le za domneve. V tej zvezi pa se vsekakor vsiljuje vprašanje, ali je bil Zamboni, ki je bil vsem znan kot avtonomist in urednik biltena »Controinformazione« res tako nor, da je hranil doma tako nevarno gradivo? Ali ne bi vsakdo uničil dokazov, če bi jih hranil doma po aretacijah 7. aprila in 21. decembra?

Fioronijevo pričevanje pa vendar ne bilo edino izhodišče za preiskavo. Dr. Staffa je v daljšem razgovoru vsaj delno priznal, da je »vest o zločinu bral tudi v nekem listu. Zaukrat ni znan, za kakšen list gre, ve se pa, da je članek napisal neki »Ugo«. Priimka članka nika nikakor ni hotel povedati, obstaja pa utemeljen sum, da gre za Uga Fabbrija, znanega fašističnega skrajneža, ki je bil pred leti vpleten v številne atentate v Trstu (Podrobnejši biografski podatki so v članku, ki sledi).

O Fabbriju se je govorilo, da se v zadnjih časih pogosto potika po državnem pravdniku, če naj vsemom neke njegovi spomenici, pa ga je dr. Staffa tudi zaslisl v zvezi s domnevnim rovarjenjem nekaterih avtonomistov.

Petnajstega februarja je namreč Fabbri naslovil namestniku državnega pravdnika in častnikarjem »Poročilo o delovanju oboroženih strank«, v katerem med drugim pravi, da k temu, kar je povedal med zasliševanjem 13.1.1980, lahko doda še nekaj informacij in ugotovitev. Že uvedemo naglas, da iz zbranih dokazov izhaja, da sta Zamboni in Giano Sereno imela pomembnejšo vlogo v teroristični organizaciji kot jima je pripisoval tisk, obenem pa obtožuje preiskovalce, da so se zagnali prepočas in prepozno. V nadaljevanju pa trdi, da naj bi bil Zamboni edini Feltrinellijev zaupnik v ZRN. Univerzitetni asistent naj bi po založnikovi smrti podedoval »zadolžitve« in zveze z mednarodnimi terorističnimi organizacijami in z RAF se posebej.

Ni da bi nadrobneje obnovljali vsa izvajanja Fabbrija, (ki med drugim skuša vplesti v svojo zadevo tudi zgodovinarja Enza Collottija) vprašanje pa je kolikšno težo dajejo preiskovalci njegovim besedam. Vprašanje je tudi, kako je desničarski skrajnež tako dobro obveščen.

V zadevo je vsaj posredno in predvsem v zvezi s Fioronijem vpleten tudi neki Furlan, Giuseppe Job Chittaro, ki je pred nedavnim posredno izročil listu »Lotta continua« neki dokument švicarske policije, v katerem je bil Fioroni prikazan kot agent italijanske obveščevalne službe. Švicarji so poudarili, da je bil dokument ponarejen, vprašanje pa je, zakaj se je Chittaro vrnil v zadevo. Se zlasti, če je resnično pisanje LC, po katerem naj bi bil Furlan leta 1969 vpleten v poskus tihotapljenja orožja in v organiziranje polvojaškega vežbalšča v Carni.

Deset let po domnevnih dogodkih je res težko presoditi, ali je pisanje lista verodostojno. Vendar ob dvomnostih preiskave je zadeva Chittaro še element nejasnosti več. In ravno ta nejasnost in dvomnost sta povod sumnic in najrazličnejših domnev, govorici katerih osnovnosti ni mogoče preveriti. Ni, da bi se šli detektive in da bi na lastno pest skušali pojasniti ozadje zadeve. Prav tako se nam ne zdi ustrezno, da bi »a priori« in akritično zagovarjali nedolžnost ali krivdo treh osumljenčev. Zdi se nam pa potrebno opozoriti preiskovalce na vrsto nepojasnjenih in sumljivih okoliščin, zahtevati, da pridejo na dan z jasno besedo. Ne tako, da bi kršili tajnost preiskovalnega postopka, h kateri jih obvezuje zakon, pač pa tako, da v najkrajšem času končajo preiskavo in izročijo akte v morebitni nadaljnji postopek. T.e. javni proces lahko razbliži dvome in razkrije nekatere nejasnosti.

Vojmir Tavcar

NA VABILO DRUŠTVA A. M. SLOMŠEK IN ZAVODA SLOVENIK

Fantje izpod Grmade v Rimu

Slovenci, ki živijo v glavnem mestu, so toplo sprejeli devinske fante in se polnoštevilno udeležili njihovega koncerta

Na povabilo društva »A. M. Slomšek« in papeškega zavoda Sloveniki smo se v dneh od 23. do 25. februarja mudili v Rimu moški pevski zbor Fantje izpod Grmade iz Devina.

Zbor se je vabilu z velikim veseljem odzval, ne le zaradi gostovanja samega, ampak predvsem, ker je že dvakrat doživel, enkrat v Švici, drugič pa v Stuttgartu na Nemskem, kaj pomenijo za naše izseljenke srečanja z ljudmi, ki prihajajo iz rodni krajev. Prav zato smo fantje začeli od začetka februarja, ko smo dobili povabilo, vestno in marljivo pripravljati koncert šestnajstih pesmi, da bi se ob srečanju lahko zahvalili rojakom za prijazen pogled mesta in vseh cerkva: bazilike sv. Pavla in vatičanske bazilike sv. Petra. Opoldne smo z množico, ki je napolnjevala Trg sv. Petra, prisluhnili papeževemu govoru.

Popoldne je bilo seveda posvečeno pripravi na koncert, ki je bil v manjši, a akustično dobri dvorani v Ulici Botteghe Oscure na št. 42. Pred koncertom je bila v kapelici iste zgradbe, kjer je dvorana, masa, žele je tudi pri njej sodeloval s petjem. Po masi je bil koncert, ki je dobro uspel.

Zbor je za to priložnost izbral predvsem pesmi iz klasičnega repertoarja. Poleg bolj poznanih pesmi pa je pel tudi nekaj takih, ki so novejšje, oziroma niso tako vkoreninjene med nami. Z tiste italijanske poslušalce, ki prihajajo na koncerte, ki jih organizirajo rimski Slovenci, pa smo peli še dve furlanski pesmi. Izkazalo se je, da je bila izbira bolj poznanih pesmi pravilna, kajti publika je res z veseljem in, rekli bi, z ljubeznijo spremljala te pesmi, ki jih je še od doma obrnila v uspehi in jih je verjetno prav tako toliko raje slišala. Največji uspeh pri poslušalcih so tako dosegli Vodopivec Zabe in na njihovo željo je zbor to pesem še enkrat zapel. Manj poznane pesmi pa so pokazale, da ljudje radi slišijo tudi novejšje.

še posebno, če so zapete s srcem. Po koncertu smo se pevc, odboriki društva »Slomšek«, rektor Slovenika gospod Jezernik, dr. Kazimir Humar, ki nas je pospremil na našem potovanju v Rim in študentje, ki živijo v tem zavodu, zbrali v njegovi gostoljubni jedilnici pri večerji. Med njo smo se s prijateljskim pogovorom, ki smo ga pozivili s skupnim petjem, seznanili, zblizali in spoznali delovanje in življenje Slovencev, ki živijo v Rimu. To srečanje je bilo neke vrste višek tega našega tridnevnega bivanja v italijanskem glavnem mestu.

Zato, ko smo v ponedeljek popoldne ob vrtniti preostali tri dni, smo vsi ugotovljali, da nam bo ta pot med rimske Slovence in bivanje v njihovi sredi, še dolgo v spominu.

M. T.

Prešernova proslava v Lonjerju

Praznik ljudske kulture

Društvi Lonjer - Katinarina in Adria sta preteklo soboto priredili nekoliko neobičajen večer ob dnevu slovenske kulture. Bil je to večer brez Prešernovih pesmi in brez Prešernove slike v skromnih, zato pa nič manj prijaznih prostorih, s katerimi društvi razpolagata, večer,

ki je bil v celoti posvečen ljudski pesmi. Če naj bo »praznik slovenske kulture«, je lahko, tudi »praznik ljudske kulture«, eden od izrazov te kulture so pa nedvomno ljudske pesmi, saj je pesem pri naših prednikih spremljala vsak važnejši dogodek, od smrti do rojstva, ljubezen in žalost. Večkrat je pesem obravnavala tudi vsakdanje življenje, delo, druga opravila, zabavo, vino, lahko je tudi služila zabavi in se je včasih norčevala iz imen in izmislenih dogodkov. Ljudski pesniki so svoje teme črpali iz življenja, zato so take pesmi enostavne, kar pa ne pomeni, da niso globoke.

To in še marsikaj je po pozdravu predsednika društva Radivoja Pecarja povedal pesnik Marko Kravos. Njegove besede so od časa do časa prekinile pevke, ki so zapele vrsto slovenskih ljudskih pesmi z raznih koncev Slovenije, od Rečice do Prekmurja, z raznimi temami. Reči moramo, da pevke niso bile v najboljši formi zaradi prehladov in zaradi obolelosti dveh članic, kar se pri majhnem sestavu, kot je ženska pevška skupina »Stu ledi«, seveda krepko pozna.

Kljub vsemu je bil večer izredno prijeten, morda zaradi vzdušja, saj alet ali vsaj delno zaradi neobičajnosti take »proslave«.

(nak)

Prešernova proslava v Podlonjerju

PD Union deluje v Podlonjerju dve leti. To je mlado društvo, ki želi obnoviti kulturno dejavnost in medsebojno sodelovanje v vasi. Letošnja Prešernova proslava, ki je bila v soboto, 23. februarja, ni bila posvečena samo slovenskemu pesniku, temveč je predstavljala korak naprej v našem prosvetnem delovanju.

Najprej je Marcel Petkovšek po zavrtil prisotne in jim prikazal programe in težave, ki jih ima društvo, kolikor ni prave povezanosti med mladino: na to je navezal problem razlašanja slovenske zemlje, ki grozi tudi te mu rajonu in ki ga je mogoče rešiti samo s skupnim nastopom. Nato je predstavil članico Slovenskega stalnega gledališča, letošnjo nagradenko Prešernovega sklada, Miro Sardočev, ki je prikazala pesnikovo notranje življenje, življenjski nazor in pomen, ki ga je imel za kulturno in nacionalno zavest Slovencev. Prof. Francka Ferleži je ob tem recitiral nekaj Prešernovih pesmi iz raznih ustvarjalnih obdobij. Sledil je nastop harmonikarskega dua Glasbene matice, ki ga sestavljata Igor Brana in Stefan Bembi; zaigrala sta šopek narodnih in tržaških pesmi, ki so vzbudile veselo občudje med poslušalci. Sovodeniški net je odpel nekaj pesmi iz nove plošče »Rožmarin«, ki jo je izdal ob desetletnici delovanja.

Ob koncu so prosvetni delavci še enkrat poudarili pomen enotnosti v vasi in željo, da bi se Podlonjerji bolj pogosto srečevali in si izmenjavali misli. Prešernova proslava je torej dokazala, da je pred kratkim ustanovljeno društvo opravilo že veliko dela in upati je, da bo po tej poti nadaljevalo in da se mu bo približalo več mladine.

rm

Skupinice brez dejanskega odziva med prebivalstvom

Ob zapornih nalogah, ki jih je podpisal 7. aprila lani namestnik podavanskega državnega pravdnika dr. Calogero za najnovejšje, imenovane prof. Tonca Negrija, Oresteja Scalzoneja, Franca Pierina, prof. Emilia Vesceja in druge, se je marsikdo vprašal, ali je sodni postopek proti avtonomni obtemenitvi letu, proces proti gibanjem in idejam, ki so se porodile iz tega obdobja mladinskega oporečništva. Sum je po za nekatere, sicer redke, komentarje gotovost po razpletu preiskave in po novem valu aretacij 21. decembra, še zlasti, ker ni nihče poskušal odgovoriti na temeljno in zelo pomembno vprašanje: Koli sedanje teroristične sile so vzbrelste v tedanjem gibanju, pa deravno kot naglani plod nekatereh ekstremističnih in zablodnih teženj, ali pa je terorizem predvsem posledica dejstva, da država ni njene ustave, da stranke niso hoteli odgovoriti na vsa zlasti vprašanja in zahteve, ki so se porodile v mladinskem oporečnistvu, niso znale in hoteli pravilno tolačiti, usmerjati in ukrepati ob zahtevah po koreniti prenovitvi italijanske družbe, po uklopu novih vrednot, predvsem pa niso pomagale mladim, da bi na ruševinah starega začeli graditi novo.

To vprašanje si je, sicer v zelo omejeni krajevni razsežnosti, zastavil marsikdo, ko je namestnik dr. Staffa pred dobrim mesecem podpisal tri zaporne naloge za prof. Giovannija Zamboni, za prof. Giana Sereno in za dr. Marina Cataruzzo, pri ustanavljanju oboroženih skupin. Ali so preiskava in zaporni nalogi posredno tudi poskus, da bi se študentsko gibanje osem sedemdesetega leta na Tržaškem?

Zaradi nepredirne molčečnosti preiskovalcev in zaradi dejstva, da danes zbirali v podkrepitev obtožbe, je zelo težko reči, ali je sum na zaporne naloge zastavljen oziroma, da je sprostčen in iskren pogovor skorajda nemogoč, da sta nezamisljivosti.

Prav zaradi tega se nam je zdelo umestno, da pripravimo kratki preizkus desetletne zgodovine tržaških levičarskih izvenparlamentarnih gibanj. Iz zbranega gradiva, iz razgovorov neizpodbito izhaja, da v tem gibanju, ki je bilo znatno šibkejšo kot drugod v Italiji, ni vzkliklo seme terorizma in kaj bilo, če je bilo takega sploh, tedaj bilo, je bilo uroženo in odrezano od tržaške stvarnosti.

Vztraja osemindesetdesetega leta je, kot se dogaja z vsemi važnejšimi tokovi v državi, zajela Trst z začetkom prvi zametki oporečništva in z začetkom šele leto pozneje in z začetkom sedemdesetih let. Tedaj se zlasti med študenti skupinice, ki so posamele nastope in delo vseh mest. Vez s Trentom in Milano so se okrepile, kljub temu

pa je imelo tržaško gibanje svojstvene značilnosti, tržaška univerza, dasiravno je bilo v njej opazno večje vrenje, je pa ostala sorazmerno mirna in skorajda ni doživela zasleda, če pa je do teh prišlo, so bile kratkotrajne.

Glavno besedo je kot številčno največja skupina imela »Lotta continua«, ki je v Trstu kot drugod v Italiji, kot politična organizacija izginila pred nekaj leti. Tako imenovani »kitačji« (se pravi pripadniki PCA/MLI, ki so hoteli uveljaviti v Italiji Mao Tse-tungove ideje) so se držali ob strani in se ukvarjali predvsem z internacionalistično problematiko, »avangardna operacija« pa je bila le muha enodnevna.

Nekoliko pozneje se je na univerzi in še zlasti na fakulteti za literaturo in zgodovino pojavila skupinica pristajalec »epotere operaios«, vendar številčno je bila povsem nepomembna in njenih članov najbrž ni bilo več kot prstov obeh rok. PO je skušal izkoristiti te danje skupštine študentov, da bi se v razpravah, ki so bile vselej ognjevit, dosegel neke vrste ideološko hegemonijo, poskus pa je spodbudil in konec 1972 ter v začetku 1973. leta je skupinica povsem izginila. Ostali so le nekateri osamezniki kot na primer prof. Giovannija Zamboni, ki je ohranil stike in prijateljstvo s padovanskimi voditelji.

V Trstu pa je dejansko povsem izostal stik z delavstvom, ker v našem mestu ni velikih industrijskih polov. Odločilnega pomena pa je bilo najbrž dejstvo, da je po prečna starost delavca visoka, da je emigracija povsem drugačna kot v ostalih mestih in da je bila zato dovzetnost za razmišljanje mladih izvenparlamentarcev zelo majhna.

Poleg tega pa je na življenje in delo teh skupin najbrž vplivalo tudi dejstvo, da so mladinske organizacije tradicionalnih levičarskih strank v bistvu ohranile neokrnjeno lastno moč. Za vsako akcijo, za vsako pobudo je bilo za to nujno sočudenje s temi skupinami, vzpostavil in razvil se je dialog, ki v drugih mestih ni bil mogoč. Ta težnja se je nadaljevala skozi vse desetletje, in ne soglasja, včasih tudi zelo ostra, so bila vselej poravnana in prevladala je težnja po iskanju akcijske enotnosti.

Poglavje zase je morda skupinica, ki se je pojavila pozneje in ki se zgrajuje po tako imenovani organizirani avtonomiji. Vendar tudi ta je bila številčno zelo skromna in v njej je bila vselej zelo ostra ločitve med manjšo skupinico intelektualcev, ki se je izvijala predvsem v usmeh razglabljanju, ter skupino tistih mladih, ki so se shajali in sanjariji dalj časa na Trgu Goldoni.

V našem mestu je v bistvu zmanjkala vsa tista politična in socialna osnova, ki je lahko hujmus, na katerem vzklije seme terorizma. Oporečništvo in kontestacija se vselej usmerjata v drugačne tokove in v drugačne smeri z nasprotnim predznakom kot ima izvenparlamentarna levica, kar med drugim dokazuje tudi politični zaplet zadnjih let. (vt)

Supermarket

Altura

je bližji.

Razen tega pogledj cene!

SEMENSKO OLJE PRA v pločevinki 1 liter	780	SIR LATTERIA 10 dkg	340	ŠAMPON JOHNSON velik format 300 cc	1.450
NUTELLA FERRERO velik format 471 g	1.690	JABOLKA DELIŠES najboljše kvalitete 1 kg	680	COCCOLINO 4 litri	2.980
RIŽ GALLO ARBORIO neto 950 g	880	WHISKY CLAYMORE 75 cl 40 stopinj	3.890	LEMON BRISK velik format	2.890
PARADIŽNIKOVA MEZGA MUTTI neto 400 g	245	SMAC BRILLACCIAIO 500 ml	1.240	TUN STELLA najboljše vrste 180 g	890
GOVEJE STEGNO v kosih 1 kg	5.680	APPRETTO STIRA-AMMIRA	1.190		
KOKOŠJE STEGNO 1 kg	1.480	GLED MAGIC WATER	490		
ZMLETO GOVEJE MESO 1 kg	2.980				
MASLO 10 dkg	310				

v tržaškem predmestju, v neposredni bližini mejnih prehodov, na državni cesti 202 (»camionale«) stoji ena od največjih trgovin na Tržaškem: jestvine, sladice, likerji, salame, meso, gospodinske potrebščine. Prav vse po nizkih cenah. Pridi, da se boš preprčal, naše cene te bodo pritegnile, da boš postal naš stalni klient. Ulica Alpi Giulie št. 2, tel. 870333. Na razpolago parkirni prostor.

Ženska in njena stvarnost

Osmi marec in današnja stvarnost

Srečanja žensk in sploh vseh z osmim marcem, z dnem, ki je praznik žensk, so pri nas v drugod po svetu iz leta v leto bolj problematična. Predvsem zato, ker ne gre za praznik v ozkem — veseljaškem — pomenu besede, temveč za dan, ki spominja na nenehno opominja na boj žensk za lastne pravice. Pri tem pa naglašajo dejstvo, da se jih še premalo upošteva — ženske namreč in njihove pravice.

V prvi vrsti so zato vsakoletna srečanja z osmim marcem precej nelagodna za vse tiste, ki sicer ženskam marsikaj priznavajo in tudi štejejo njihove pravice za zakonite, a vseeno delijo enakopravnost v kakovostnejšo moško in nekoliko manj vredno žensko vrsto. Tistim, ki ženske enakopravnosti ne priznavajo niti v teoriji, pa tokrat ne bomo upoštevali. Kar pa zadeva osvoboditve žensk pa jo tako večina prvih kakor celota drugih na kratko odpravi, češ da je ta težnja zgolj sanjska utvara in trenutna marnja feministično zaverovanih žensk.

Vendar pa niso vedno prijetna niti sodečanja žensk samih z zgodovinskimi osmim marcem: tiste, ki se že dolgo in neutrudeno borijo za žensko enakopravnost in osvoboditev se sprašujejo, če so bila njihova zavzemanja dovolj učinkovita, velika večina pa se lahko iskreno izpraša, če je tovrstnemu boju dala dovolj ali če je sploh kaj žrtvovala.

Dan žena ima namreč kak globlji pomen samo, če prinaša možnost in voljo za treznejši premislek in osebni obračun lastnega in skupnega delovanja. Vedno znova, lahko bi celo rekli iz dneva v dan, je treba namreč utemeljevati boj ženskega gibanja, predvsem pa mu iskati novih, vedno ustrežnejših poti.

To pa nikakor ni lahko uskladiti z današnjo povprečno sliko o idealnem — lažnem — življenju, se teže pa vse skupaj prilagoditi, oziroma spoštovati z osebnimi hotenji in vrti tem ne podležim krutim zahtevam družbenega okolja.

Redkokdaj je družba toliko zahtevala od ženske kot danes: v prvi vrsti bi morala obdržati svojo »naravno« vlogo, morala bi torej še nadalje ostati »vzdržna mati, žena, hči, kar v tradicionalnem tolmačenju predpostavlja, da bi bilo breme družine v pomenu fizičnega in psihološkega bremena, še vedno in kljub velikim družbenim spremembam, nosila ženska.

Po drugi strani pa isti, ki tako neradi razbremenijo žensko družinskih obveznosti, od nje zahtevajo, ko se s težavo vključuje v družbeno in gospodarsko življenje, celo več strokovnega znanja od nje, kot od moških, odločen, a hkrati prijeten nastop, resen, a ne agresiven pristop k delu, če torej ženska hoče uspeti izven svojega »naravnega« okolja, bi torej po sodbi teh strokovnih sodnikov, ki so z moškimi svetovi veliko priž-

nesljivejši, morala pokazati popolno uravnovešeno, inteligentno in značajno skladno osebnost, ki bi jo krasila prijetna zunanjost.

Takih popolnih bitij pa je zelo malo in prav je tako. Vsakomur mora biti namreč dana možnost, ne pa da se mora nenehno sprenevedati. Težnja k boljšim rezultatom je eno, prisila k zaključitvi lastne osebnosti pa nekaj povsem drugega.

Po teh ugotovitvah se čisto naravno vsili vprašanje, češ ali so ženske v zadnjem času res storile vse, kar je bilo mogoče. Odgovor ni lahak: prvič, ker je vprašanje bolj zapleteno kot je videti na prvi pogled. Dolgo so se namreč ženske borile in potevovale, da bi jih vsi ostali »spoštovali« prav tako kot moške. Skratka hočejo »uspjeti« na področju pač, kjer so se udeleževale ali pa so celo zanikale, da bi vprašanje sploh obstajalo, ker se mogoče pri njih osebnost ali zaradi ugodnih okoliščin ali zaradi velikih sposobnosti, ni postavljalo tako očitno.

Takih »uspešnic« je bilo iz leta v leto več in ženske so nekako izgubile manjvrednostni občutek. Torej so dejansko sprejele pravila igre: namesto obče veljavnih, so začele postavljati kot merilo svojo »specifičnost«, uspeh so začele meriti ne več z metrom obnega priznanja, temveč z vidika ženske specifičnosti.

Preokretu je marsikdo pripisoval večjo pomembnost, predvsem zato, ker ni razumel, da »ženska alternativa«, ki jo narekuje prepričanje v žensko specifičnost, lahko prinese alternativno razvoj celotni družbi. Kaj je torej ta specifičnost? V kratkih in skopih besedah: to je drugačno gledanje na vse ob upoštevanju seveda splošnih demokratičnih načel, drugačno vrednotenje, kjer pridejo do izraza tudi tista čustva in načini izražanja, ki so jih skozi stoletja zaničljivo označevali, za ženska.

Žensko gibanje danes torej ne bje borbe za oblast, temveč za drugačne, ženskam in vsem resničnim demokratom, ustrežnejše, družbene in osebne odnose. Čeprav mogoče ne povsem zavestno in z velikimi mukami in težavami je ženska dana izbrala tisto pot, ki jo vodi k uveljavljanju lastne osebnosti brez zatavljanja lastnega »jaza« in ne da bi se posluževala sredstev, ki so lastni vladajočemu moškemu svetu.

To so seveda načelni okvirji: danes ženska stopa šele z bojevitimi in včasih obotavljajočimi koraki po začrtani poti. Na njej ovirajo manjka nekaj jih postavlja tudi samja, predvsi ko se pusti ali se ne pusti, kajti »ženska« je močnejša.

O vsem tem bi bilo vredno razmisliti pred letošnjim osmim marcem. Veljalo bi se pogledati v ogledalo in se vprašati, če ženska, ki ji vidijo odzvojnica predstavi tiste osebe, ki smo jo pred leti,

pred meseci, morda šele pred dnevi, začele graditi, pa se nam mogoče trud ni najbolje obrestoval. Zakaj? Kako to? (bp)

Letošnje beneško pustovanje

(Nadaljevanje s 5. strani)

nje bikoborbe. Tudi Massimo Cacciari, univerzitetni docent arhitekture in narodni poslanec, meni, da je skoraj nemogoče iskati in zaslediti poganjskega izkustva starih Benetk v današnjem pustovanju. Letos je mogoče le dokazati, da si človek želi »olajšave« v težkem življenju in da jo najde predvsem v maskaradi, kjer se lahko prosto pretvarja, saj pravi že stari pregovor: »Vse je dovoljeno v pustnem času«.

Pustno veselje je bilo obogateno tudi z razstavami: italijanska fotografija v osemnajstem stoletju, ki je bila v napoleonskem križu; Benetke in kuga o Doževi palači; »Bisnone, peste e gallegiantis« v muzeju Correr itd.

Nazadnje bi omenili še kinematografske predstave, ki so se vrstile brez prestanka v štirih kinodvoranah.

Ugleden profesor navaden goljuf

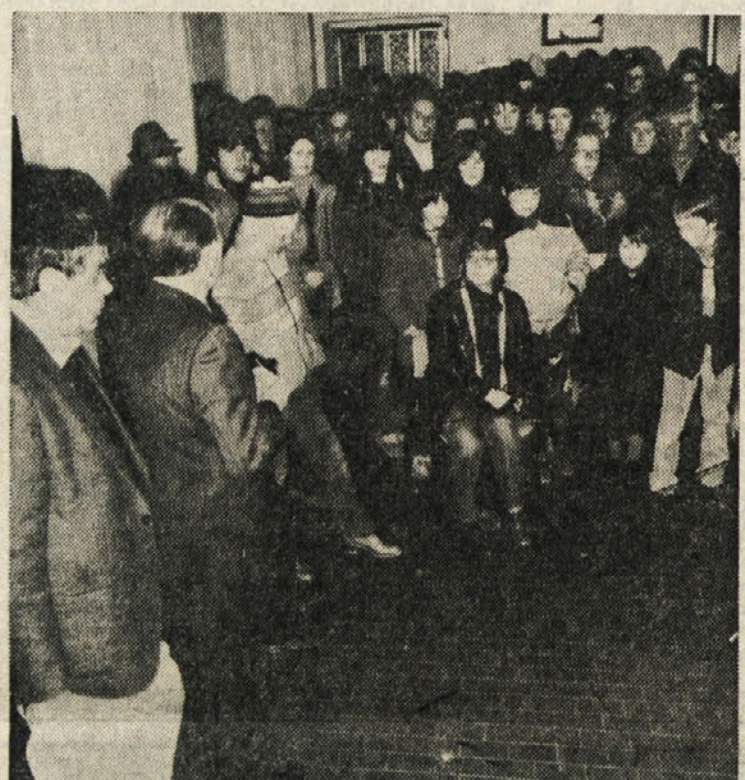
DUNAJ — Salzburško sodišče je obsojilo na poltretje leto zapora 61-letnega profesorja višje tehnične šole v tamkajšnjem mestu Karla Malaja zaradi nezakonitega izkoriščanja položaja, mogočnega v vrsti falsifikatorja.

Preteklost uglednega profesorja je prišla na dan zaradi navidez nepomembne ljubzenske afeze. Ko se je zaljubil v štirideset let mlajšo učenko Helgo Weinberger, je profesor napravil prvo napako. Povedal ji je pravilne odgovore pri pisni nalogi, nato pa jo je še zaposlil kot svojo asistentko. Nehvaležna učenka pa se mu je takrat izneverila. V strahoviti jezi zaradi ljubosumja je profesor seznanil profesorski svet s skrivnostjo dekletinega prihoda v šolo.

Potem pa se je zavrtelo kolo pravice. Nihče si ni mogel predomisljati, da je profesor v 38 letih kar 12 krat spremenil svojo istovetnost, da bi se izognil sodnijskim obravnavam, stroškom in drugim sitnostim, ki so bili povezani s tremi zakonskimi ločitvami. Njegovi sodelavci pa so bili najbolj iznenadeni, ko so zvedeli, da so bila Malajeva spravevala sploh ponarejena in da je prejel kot študent na fakulteti samo dva tedna.

Podpiraj dijaško malico

«DNEVI KULTURE» V SALEŽU

Stirje »dnevi kulture« so se začeli v Saležu že v četrtek, zaključili pa se bodo danes popoldne v znaku zaključne Prešernove proslave. Ob tej priložnosti v obnovljenih prostorih PD »Rdeča zvezda« Atilij Kralj razstavlja svoja dela. Na sliki: članikar F. Udovc je v četrtek zvečer predstavil občinstvu A. Kralja (na levi).

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 4. DO 8. MARCA 1980

TOREK, 4. marca 1980

LJUBLJANA
9.15, 10.00, 15.00 TV šola; 17.00 Poročila; 17.05 Jakov in čarobna lučka - otroška serija; 17.20 Pisanje svet - Vlak; 17.55 Glasbeni pejsaji Zlatibor; 18.30 Obzornik; 18.40 Mostovi - Hidak, oddaja za mladarsko narodno skupnost; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Smučal bi rad doma, pa ne morem aktualna oddaja; 20.55 G. Baisette: Grozdi mojega vinograda - TV nadaljevanje; 21.50 V znamenju; 22.05 Iz koncertnih dvoran: L. Matičič - Simfonija.

KOPER
19.15 Odprta meja; 19.50 Stičišče; 20.00 Dve minuti; 20.05 Risanka; 20.30 Dnevnik; 20.50 Film - Roža za vsakogar; 22.30 Aktualna tema; 23.00 Narodne pesmi Jugoslavije.

SREDA, 5. marca 1980
LJUBLJANA
9.00, 10.00 TV šola; 17.10 Po-

ročila; 17.15 Z besedo in sliko: avstralske pravljice; 17.30 Bizanc - dokumentarna serija; 18.00 Zapisi za mlade; J. Kuhar; 18.40 Dnevnik; 19.55 Ne prežite; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Film tedna: Tokijska zgrdba; 22.15 V znamenju.

KOPER
19.50 Stičišče; 20.00 Dve minuti; 20.05 Risanka; 20.30 Dnevnik; 20.50 Nogomet - Evropsko prvenstvo; 22.20 Sladka ljubzen film.

ČETRTEK, 6. marca 1980
LJUBLJANA
9.10, 10.00, 16.00 TV v šoli; 17.00 Poročila; 17.05 Življenje na zemlji - dokumentarec; 17.55 Svetlinik; 18.10 Mladi o mladih; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 V živo: naš odnos do dela; 22.20 V znamenju.

KOPER
19.20 Eurogol; 19.50 Stičišče; 20.00 Dve minuti; 20.05 Risanka; 20.30 Dnevnik; 20.50 L'homme

dell'est - Rawhide - film; 22.20 Politika oddaja; 22.50 Glasba brez meja - London 1979.

PETEK, 7. marca 1980
LJUBLJANA
8.55, 10.00, 14.55 TV v šoli; 17.00 Poročila; 17.05 Sola smučanja; 17.15 Iz zgodbe v zgodbo - lutkovna serija; 17.30 Družina Lesnjevskih - mladinska nadaljevanje; 17.55 Domači ansambli; Benčki fantje; 18.40 Prve izkušnje - oddaja iz cikla: Od refleksa do ločitve; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Glasbeni oddaja; 21.00 Tigrove brigade - serijski film; 21.50 V znamenju; 22.05 Noč ni kino - Zimski otroci.

KOPER
19.15 Odprta meja - program v slovenski; 19.50 Stičišče; 20.00 Dve minuti; 20.05 Risanka; 20.30 Dnevnik; 20.50 Osebnost zadeve - film; 22.20 Povratek odpisanih - četrti nadaljevanje; 23.10 Pregled sporeda za naslednji teden.

SOBOTA, 8. marca 1980

LJUBLJANA
8.00 Poročila; 8.05 Jakov in čarobna lučka; 8.20 Z besedo in sliko - avstralske pravljice; 8.35 Vrt na obisku; 8.50 Svetlinik; 9.20 Pisanje svet; 9.55 in 12.25 Obred: staufer; Veselolast za moške; 11.00 London je moj - TV nadaljevanje; 11.50 Dokumentarec; 13.30 Pot do pravice in spodbude; 13.40 Poročila; 14.00 Državo - košarkarsko prvenstvo; 18.30 Naš kraj; 19.10 Risanka; 19.30 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 L. Norgard: Vzpon Madsa Andersen; 20.55 Ignari film.

KOPER
17.00 Košarka - Jugoslovansko prvenstvo; 18.30 Oberstufen: Veselolast za moške; 19.30 Otroški kotiček; 19.50 Stičišče; 20.00 Dve minuti; 20.30 Dnevnik; 20.45 Film western; 22.55 Venne il tempo di uccidere; 23.15 Film iz serije Toma i sicari di Detroit; 22.50 Ljubljana - hokej.

DRUGI DEL

SREDA 24. JULIJ

Jaworski in Lacovara sta sedela v avtu, ki se je prebijal skozi washingtonski promet, in molčala. Sama pri sebi sta bila prepričana, da je vrhovno sodišče razsodilo njima v prid. Zares sta tvegala samo v maju, ko sta zaprosila najvišje sodišče v državi, naj seže mimo prizivnega sodišča in takoj obravnava njuno zadevo. Zda je bilo odprto samo še to, ali je glasovalo vseh osem sodnikov. Pred eno uro se je po telefonu oglasil poročevalec televizijske družbe NBC Carl Stern in namignil, da je bil sklep sodišča sprejet soglasno, toda Jaworski, ki je bil že po naravi previden človek, je čakal, da mu to povedo sodniki sami.

Zavila sta proti jugu na Prvo cesto ter se peljala mimo senatnega poslopja, v katerem je eno leto in en dan pred tem senator Sam Ervin bral občinstvu na galeriji in doma pred televizorji predsednikovo pismo o trakovih. »Se preden je javnost zvedela, da takšni posnetki obstajajo,« je pisal Nixon, »sem jih sam nekaj poslušal. Posnetki se popolnoma ujemajo z resnico, kakršno poznam in o kakršni sem tudi pripovedoval ter dajal izjave.«

Pred poslopjem vrhovnega sodišča sta na nasprotni strani ulice stala dva moška s krinkami Nixona in Kissingerja, v rokah pa držala velik napis z Nixonovim navodilom Mitchellu, posnetim s traku od 22. marca: »Se prdem ne zaradi tega, kar se ugne zgodi. Želim, da jih ogradiš z zidom. Naj se sklicujejo na peti amandna naj prikrivajo ali počenjajo karkoli, kar bo rešilo načrt.

RADIO VELE

Nedelja, 2. marca 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

11.00 Masa
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja
13.00 DNEVNIK ob 13. uri
13.30 DNEVNIK 1 - Vesti
14.00 V teku nedelje
14.25 Disco vest
15.40 Sportne vesti
15.45 V evroviziji iz Jahorine
Ekipna tekmovalna na snegu
17.00 90. minuta
17.25 Pozor na ona dva
«Il Napoleone d'oro» - TV film
18.15 Italijansko nogometno prvenstvo - strnjn polčas no-metne tekme B lige
Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 «L'eredità della priora» prvo nadaljevanje po romanu Carla Alianella
21.55 Sportna nedelja
22.55 Napoved programov za prihodnje dni
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.00 DNEVNIK 2 - Atlas
Mednarodna debata o svetovnih dogodkih
12.30 Risanka - Mister Magoo
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Program z N. Loyem
Vsi skupaj, če je mogoče
15.00 Napoved programov za prihodnje dni
15.15 DNEVNIK 2 - Sportne vesti
Evrovizija - Sindelfingen: Laha atletika
Montecatini: Kolesarstvo
17.00 Pomeridiana
Oddaja o operi, gledališču in baletu, ki jo vodi Giorgio Albertazzi
«Vrni se, mala Sheba», igra Laurence Oliver
18.40 DNEVNIK 2 - Gol flash
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo
Registriran polčas nogometne tekme A lige
Vremenska slika
19.50 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.00 Dnevnik 2 - Športni dogodki
20.40 A tutto gag

Komično-glasbena oddaja, ki jo vodi Sydne Romo

21.40 DNEVNIK 2 - Dossier
Afganistan, glas in orožje
22.35 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
Il dio delle zecche
Solisti in recitatorji
Tretji kanal
15.00 DNEVNIK 3 - Predolimpijske sportne vesti
Modena: Mednarodni turnir v rokoborbi
18.15 Napoved programov za prihodnje dni
18.30 Identikit
19.00 DNEVNIK 3
19.15 Malo gledališče
19.20 Glasbeno govorni program
20.30 DNEVNIK 3 - Sportne vesti
21.15 DNEVNIK 3 - Deželne sportne vesti
21.30 Nedeljska srečanja
V diskoteki - 4. nadalj.
22.15 Malo gledališče (ponovitev)

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

9.20 Poročila
9.25 Za nedeljsko dobro jutro
9.55 Življenje na Zemlji - dokumentarni film
10.50 Disneyev svet
11.35 TV kašpot
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.55 Igre na snegu
14.55 Poročila
15.30 Sindelfingen: Evropsko atletsko prvenstvo v dvorani
17.00 Potopljena mesta - potpisna serija
17.45 Sportna poročila
17.50 Izorenjenjenci - film
19.10 Risanka
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Vroči veter - nadaljevanje
21.30 V znamenju
21.55 Glasbeni album
22.10 Sportni pregled
Koper
15.00 Atletika - Evropsko prvenstvo
19.30 Otroški kotiček
20.00 Pregled sporeda za naslednji teden
20.15 Stičišče: tedenska oddaja
20.40 Nikoli ni prepozno - film: režija Blake Edwards
22.10 Glasbeno zabavna oddaja

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila;
8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojano;
9.45 15 minut z Eumirrom Deodatom; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Nediški zvon, oddaja o Benetjih;
11.00 Mladinski oder: »Srečni princ«; 11.30 Nabožna glasba;

RADIO TRST A DANES, NEDELJA, OB 18.00 ZBOR IZ POLJSKE

V okviru prazničnega popoldneva bo ob približno 18. uri na sporedu neposredni prenos koncerta iz tržaškega gledališča »Giuseppe Verdi«. Pel bo zbor poljske Radiotelevizije iz Krakova, ki ga vodi Tadeusz Dobrzanski.

To je izredni koncert, ki ga prireja tržaško gledališče Verdi ob gostovanju tega ansambla. Naj omenimo, da sodeluje ta zbor pri »Pasijonu po Luku« Krzysztofa Pendereckega, ki ga te dni uprizarja v tržaškem opernem gledališču.

12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 14.10 »220 Volt« - ali ne vti-kaj prsta v bližnjega vtičnico; 14.50 Glasbeni fleš; 15.00 Nedeljsko popoldne.

KOPER

(Italijanski program)
7.30, 10.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.30 6+1=7 in je nedelja; 9.15 Poje skupina Dubrovčaki Polikar; 9.30 Lucianoovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Igra pianist Sten Freeman; 10.32 Glasbeni oddaja; 10.40 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.15 Nedeljske popevke; 11.30 Kim, svet mladosti; 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pike na i; 14.00 Zgodovina avtomobila; 14.30 Zbrali smo za vas; 15.00 Posebna od-

daja iz Furlanije; 15.15 15 minut s skupino Montreal Express; 15.30 Koncert na trgu; 16.00 Free show - ni samo glasba; 16.30 Crash; 17.00 Najlepše popevke tedna; 17.30 Disco hits; 18.15 Poje Al Green; 18.30 Male mojstrovine velikih mojstrov; 19.45 Slišimo se jutri.

KOPER

(Slovenski program)
7.30, 8.30, 13.30, 16.30 Poročila; 7.00 - 8.00 Veselo v nedeljsko popoldne; 8.00 Kmetijska nasveti; 8.05 - 9.00 Nedeljski jutranji spored; 8.40 Nedeljski reportaža; 9.00 Zaključek; 10.30 Sosednji kraj in ljudje; 10.35 Glasbeni medijar; 10.40 Glasbeni notes - objave; 11.40 Glasba po željah; 15.00 Sa-tje; 15.15 Poje Oliver Dragovciji; 15.30 Programi tedna; 15.35 Reklame in zabavna glasba; 16.00 Neznane narodne in izvedbi pevcev in ansamblov narodne in narodno - zabavne glasbe; 16.45 Igra orkester Reed Redford; 17.00 Za vsakogar nekaj; 18.00 Zaključek.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke; 8.47 Skladbe za mladost; 9.05 Še pomnite, tovariši...; 10.05 Panoramske lahke glasbe; 11.00 Pogovor s poslušalci; 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.20 Za kmetijske proizvajalce; 13.50 Pihalne godbe; 14.45 Humoreska tega tedna; 14.25 S popevkami po Jugoslaviji; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Listi iz notesa; 16.15 Minute za EP; 16.20 Gremo v kino; 17.05 Popularne operne melodije; 17.50 Glasbeni radijski igra; 18.41 Na zgornji polici; 18.50 Minute za EP; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noch. otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Skupni program JRT; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov.

Ponedeljek, 3. marca 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

12.30 Narodni dežele
«I Sakuddei» - 1. del
13.00 Knjižna polica
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Posebna oddaja iz parlamenta
14.25 Soliska vzgoja
Materija in življenje: Mišiceve
17.00 3, 2, 1... stik!
Mazinga «Z»
Sledi risana detektivka v nadaljevanjih
18.00 Soliska vzgoja
Skede - Matematika
18.30 Job
Aktualni problemi o delu - 4. del
18.50 Nabožna oddaja
19.20 Halo, nujna pomoč - serijska oddaja
Prva epizoda govori o reševanju priletih gospe iz plinskih koč

Drugi kanal

12.30 Sezonska prehrana
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Soliska vzgoja
Vzgoja in dežela
14.00 Olcanto: Motokros
15.00 Milan: Konjske dirke
17.00 Program za mladino
Cebellca Maja - risan film
17.30 Lini prostor
18.00 Soliska vzgoja
«Nova» - Ptičja inteligenca
18.30 Iz parlamenta
DNEVNIK 2 - Sportne vesti
18.50 Programi pristopanja
19.05 Dober večer z...
Ugom Gregoretijem
Vremenska slika
19.45 Dnevnik 2 - Odprti studio

20.40 Stirje veliki časnikarji

Nocojsnja oddaja je posvečena Curziu Malaparteju

21.55 Habitat
Narava - 6. nadaljevanje
22.50 Protestantizem
Ob koncu DNEVNIK - Zadnje vesti

Tretji kanal

18.30 Soliska vzgoja
Zdravje: Higiena in javno zdravstvo
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Dnevnik - Deželne sportne vesti
20.00 Malo gledališče
20.05 Dokler se spomin ne izbris
«La valle delle font» - Tracce di un sentimento - TV film
21.00 Soliska vzgoja
Deželni problemi šole in dela

JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana

8.55 - 11.10 TV v šoli
17.25 Poročila
17.30 Vrtec na obisku: Milčinski, otroci in...
17.45 Mala čudesa velike prirode
dokumentarna serija
18.00 Solbena medicina
18.45 Mladinska oddaja
19.10 TV DNEVNIK
20.00 I. Cankar:
Kralj na Betajnovi
22.05 V znamenju

Koper

19.50 Stičišče
20.05 Otroški kotiček
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Delavski razred gre v ne-besa - film
22.30 Baletni večer
23.10 Likovni nokturno

Zagreb

17.15 TV DNEVNIK
17.45 Zgodbe iz delovne pipe - otroška oddaja
18.15 Politična šola
18.45 Mladinska oddaja
20.00 TV drama
21.25 Mozaik, kulturna oddaja
22.25 Iz ustvarjanja makedonskih skladateljev

tek; 15.45 Poje zbor Nuovo Corale Cesen.

KOPER

(Slovenski program)
6.30, 7.25, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasba za dobro jutro; 7.30 Iz naših oddaj; 9.45 Socialna problematika; 10.10 Radijski koncert; 11.30 Po stopinjah staršev; 12.00 »220 Volt« - ali ne vti-kaj prsta v bližnjega vtičnico; 12.40 Film-

RADIO TRST A JUTRI, PONEDELJEK, OB 17.10 BEDRICH SMETANA: PRODANA NEVESTA

V okviru oddaje »Mi in glasba« bomo v ponedeljek, torek in sredo predvajali opero Prodana nevesta Bedricha Smetane. Opero smo posneli v tržaškem Kulturnem domu ob gostovanju ljubljanske Opere, ki ga je priredila Glasbena matica s sodelovanjem Slovenskega stalnega gledališča 3. marca 1978. Opera bo tokrat zadnjič na sporedu.

ska glasba; 13

